

Locatie WESTLAND
Afdeling SO

Schoolgids 2025 | 2026

A photograph of two students, a boy and a girl, sitting at a table and working on a craft project. The boy is in the background, wearing a dark hoodie, and the girl is in the foreground, wearing a light-colored sweater and glasses. They are both focused on their work, which involves using a stapler to attach yellow paper strips to a red base. The image has a green tint and a semi-transparent text overlay.

Leren moet je doen!

2

**HÉT EXPERTISECENTRUM VOOR SPECIAAL
EN VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS
AAN ZML- EN EMB-LEERLINGEN**

VOORWOORD

Beste ouders *),

Welkom bij de Herman Broerenschool! Voor u ligt de nieuwe schoolgids van de Herman Broerenschool Naaldwijk met alle informatie over het schooljaar 2025-2026. Zoals u ziet, richt deze gids zich alleen op onze afdeling voor speciaal onderwijs. Het Herman Broerencollege voor voortgezet speciaal onderwijs en de onderwijszorgvestiging in Monster hebben een eigen schoolgids. Deze gidsen kunt u downloaden via onze website.

In de schoolgids vindt u praktische informatie over de lestijden, vakanties, onze regels, aanmelding en toelating. Ook beschrijven wij voor welke leerlingen onze school bedoeld is, wat het onderwijsprogramma inhoudt, vanuit welke visie we werken, hoe de leerlingenzorg geregeld is en naar welke scholen onze leerlingen uitstromen.

In de gids staan verwijzingen naar onze website www.hermanbroerenschool.nu. Daar treft u uitgebreidere informatie aan.

De Herman Broerenschool is gevestigd in Naaldwijk, Monster en Delft. De scholen in Naaldwijk en Monster vallen onder de locatie Westland, de scholen in Delft vallen onder de locatie Delft. Beide locaties hebben een eigen locatiedirecteur. Daarnaast hebben alle afdelingen een eigen teamleider. Het eerste aanspreekpunt voor ouders is naast de leraar de teamleider. U kunt altijd bij de teamleider terecht als u vragen heeft.

Voor het plaatsen van de foto's in deze gids hebben de betrokkenen toestemming gegeven. De foto's zijn gemaakt door Ronald Bakker van foto Westland. Mist u nog zaken in deze gids of heeft u suggesties voor verbetering? Dan horen wij dat graag.

Deze schoolgids is vastgesteld door het bestuur van de Herman Broerenstichting op 25 juni 2025. De medezeggenschapsraad van de Herman Broerenschool heeft kennisgenomen van de schoolgids en ingestemd met de inhoud.

Met vriendelijke groet,

team Westland

*) Waar in deze gids geschreven wordt over ouders, wordt bedoeld ouder(s)/ verzorger(s) en waar geschreven wordt over hij, wordt bedoeld hij/zij.

Voorwoord 3

1. De Herman Broerenschool 6

Levensovertuiging 6
Missie, visie en motto 6
Pedagogisch klimaat 7
Onze kernwaarden in het kort 7
Vreedzaam 7
Onderwijsconcept 7
De veilige school 7
Het ruimtelijk domein (de fysieke schoolveiligheid) 8
Het institutioneel domein 8
Het sociale domein (de sociale schoolveiligheid) 8
Het onderwijskundig domein 8
Aanmelding en toelating 8

2. Het onderwijsprogramma 9

Communicatie / Mondelinge taal 9
Schriftelijke taal 9/10
Rekenen 10
Leren leren 10
Bewegingsonderwijs 10
Judolessen 10
Sensomotorisch en bewegend leren 10
SI-parcours 11
Snoezelen 11
ActiveFloor 11
Zwemonderwijs 11
Muzieklessen 11
Actief burgerschap en sociale integratie 11
Digitaal onderwijs 11
Seksuele vorming 11
Excursie en educatie 11/12
Schoolreis 12
Akkoord onderwijsaanbod 12

3. Vorderingen van de leerlingen 13

Werkwijze 13
Ontwikkelingsperspectief (OPP) 13
Uitstroomprofielen 13
SO leerlijnen (kerndoelen) bij profiel 1/5 13/14
Evaluatie 14
Hoorrecht SO 14
Portfolio 14
Cito toetsen (ZML) 14
Cito Instrument SEO 15
Leerlingbespreking 15
Leerlingdossier 15

4. Onderwijsresultaten 16

Opbrengsten n.a.v. het ontwikkelingsperspectief 16
Uitstroomgegevens SO 16
Tevredenheidsmetingen 16/17
Onderwijsinspectie 17
Wat gaat goed? 17
Wat moet beter? 18
Wat kan beter? 18

5. Deskundigen in de school 19

Locatiedirecteur 19
Teamleider 19
Leraar 19
Onderwijsassistent 20
De Commissie van Begeleiding (CvB) 20
Aandachtsfunctionarissen kindermishandeling 20
Psycholoog en psychologisch assistent 20
Schoolmaatschappelijk werk 20
Jeugdarts (schoolarts) 21
Logopedist 21
Beleidsmedewerker 21
Schoolcoach 21
I-coach 21

Privacy ambassadeur 21
De ICC'er 21
Fysiotherapie en ergotherapie 21
Overige therapie 21

6. Praktische informatie 22

Kennismakingsgesprekken 22
Contact via Parro 22
Oudernieuwsbrief 22
Koffieochtenden 22
Website 22
Schoolgids 22
Beleid en Protocollen 22
Medicatie 23
Schoolmelk 23
Gezond eten 23
Ouderbijdrage 23
Schoolkassa 23
Schoolregels 23
Grondwetregels Vreedzame School 23
Kledingvoorschriften 23
Telefoongebruik op school 24
Beleid inzake persoonlijke eigendommen 24
Beeldcoaching 24
Schooltijden 24
Pauzes 24
Verplichte lestijd 24
Maatregelen ter voorkoming van lesuitval 24
Leerplicht 24
Ziek melden of om andere reden niet op school 24/25
Vakanties 25
Informatie gescheiden ouders 25
Afspraken informatie voogden, gezinsvervangende tehuizen 25
Vervoer 25
Vervoer van leerlingen door ouders/verzorgers van de school 25

7. Samenwerking 26

Samenwerkingsverbanden Passend onderwijs 26
Scholen 26
Externe partners 26

8. De Herman Broerenstichting 28

De jaarverantwoording 28
Verzekeringen 28
Kwaliteitsbeleid 28/29
Privacywetgeving 29
Toestemming beeldmateriaal 29
De medezeggenschapsraad 29/30
De Vereniging Ouderraad 30
Pesten 30
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling 30
Klachten 31
Vertrouwenspersoon 31
Landelijke klachtencommissie 31
Mediation 31
Sponsoring 31

Bijlage ondersteuningsaanbod

Herman broerenschool-/college 32

Zorgplicht 32
Ondersteuningsaanbod van de school 32
Basisondersteuning 32
Extra ondersteuning 32
Visualisatie ondersteuningsstructuur 32
Sterke punten in onze ondersteuning 33
Benodigde schoolse vaardigheden 33
Ambities en ontwikkeldoelen voor onze ondersteuning 34
4.1 Expertise in de school 34
4.2 Onderwijsaanbod van de school 35
4.3 Netwerkpartners van de school 35
4.4 Het schoolgebouw en de indeling 35

1. DE HERMAN BROERENSCHOOL

De Herman Broerenschool is een school voor Speciaal Onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen (ZMLK). De aard en de oorzaak van de beperking verschilt per leerling. De leerlingen worden op verzoek van de ouders tot de school toegelaten, nadat het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring heeft afgegeven voor het ZML-onderwijs.

De Herman Broerenschool is een streekschool: de leerlingen komen o.a. uit Westland, Oostland, Vlaardingen, Schiedam, Maassluis, Midden-Delfland en Haaglanden. Hiermee vervult de school een regionale functie.

De vestigingen van de Herman Broerenschool Westland zijn gevestigd in Naaldwijk en Monster. Hier wordt onderwijs geboden aan leerlingen van 4 jaar tot en met 12 jaar (uiterlijk tot 14 jaar). De Herman Broerenschool in Naaldwijk heeft vier ZML-groepen.

De Herman Broerenschool richt zich met name op leerlingen met een IQ tot 70. Enkele leerlingen hebben een hoger IQ met bijkomende problematiek. Op onze scholen bieden we onderwijs aan leerlingen met een (ernstige) verstandelijke beperking. Veel van onze leerlingen hebben daarnaast andere ondersteuningsbehoeften. Zo zijn er kinderen met kenmerken van autisme of ADHD, of leerlingen met een syndroom zoals het syndroom van Down, Prader-Willi of Williams. Ook begeleiden we leerlingen met een ontwikkelingsachterstand in combinatie met andere problematiek. We kijken niet alleen naar de diagnose, maar vooral naar wat een leerling nodig heeft om tot ontwikkeling te komen. In nauwe samenwerking met ouders en zorgpartners zorgen we voor een veilige, gestructureerde en betekenisvolle leeromgeving, waarin leerlingen ruimte krijgen om te groeien op zijn of haar eigen tempo en niveau.

Levensovertuiging

De Herman Broerenschool is een school voor algemeen bijzonder onderwijs. Onze school gaat uit van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen. Het onderwijs is erop gericht dat de leerling een levensbeschouwing kan opbouwen en van daaruit een eigen inbreng kan ontwikkelen. Respect en begrip voor de levens- en maatschappijbeschouwing van anderen zijn hierbij belangrijk.

MISSIE, VISIE EN MOTTO

Missie

Wij bereiden onze leerlingen voor op een plek in de maatschappij, zodat zij hier zo zelfstandig en zelfverzekerd mogelijk aan kunnen deelnemen. We creëren kansen voor maximale zelfstandigheid, minimale afhankelijkheid en een positieve ontwikkeling van de persoonlijkheid. Hierbij staan de talenten en mogelijkheden van ieder kind centraal.

Visie

De Herman Broerenschool is een school waar leerlingen graag zijn en zich veilig voelen. De school staat voor kwalitatief goed onderwijs dat rekening houdt met de talenten en mogelijkheden van de leerling. Zelf ervaren en zelf doen zijn binnen ons onderwijs van belang om tot ontwikkeling te komen.

Motto

Het motto van de Herman Broerenschool is:

Leren moet je doen!

Door het opdoen van een groot scala aan ervaringen, zowel binnen als buiten de school, bereiden we de leerlingen voor op hun toekomst.

PEDAGOGISCH KLIMAAT

De school moet een plaats zijn waar leerlingen graag zijn en zich veilig voelen. Dit is de basis voor het optimaal ontwikkelen van de cognitieve, sociaal-emotionele, motorische en communicatieve mogelijkheden. Wij streven naar een veilig en voorspelbaar pedagogisch klimaat in een uitdagende leeromgeving. Bij alles wat we doen en van de leerlingen verwachten, laten we ons leiden door onze kernwaarden.

Onze kernwaarden in het kort:

- **Veiligheid:** als voorwaarde voor ontwikkeling.
- **Vertrouwen:** 'ik geloof in jou'. Denken in en aansluiten bij mogelijkheden.
- **Verantwoordelijkheid:** voorbereiden op de toekomst door zelf te ontdekken en zelf met oplossingen te komen.
- **Waardering:** uitstralen dat de leerling er mag zijn: 'ik ben er voor je'.

Ons uitgangspunt is altijd: eerst de basis, dan bouwen. Eerst relatie, dan prestatie. We hebben onze kernwaarden uitgewerkt in concreet gedrag dat verwacht wordt van medewerkers en leerlingen. De waarden en gedragsverwachtingen zijn kernachtig samengevat in onze grondwet. Elke locatie heeft zijn eigen grondregels. Voor meer informatie zie [hoofdstuk 6](#).

Vreedzaam

Binnen onze school wordt gewerkt met het programma 'Vreedzaam'. Vreedzaam is een programma voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Met behulp van Vreedzaam worden er in de klas en in de schoolsituaties uit de dagelijkse praktijk geoefend. Het is van belang dat leerlingen zich gehoord en gezien voelen. Ze krijgen een stem en ze leren samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Er wordt een groot beroep gedaan op eigenaarschap: leerlingen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap. Ze leren open te staan en waardering te hebben voor de verschillen tussen mensen. Vreedzaam bestaat niet alleen uit lessen t.b.v. de sociaal-emotionele ontwikkeling, maar is een programma dat door de hele school zichtbaar is. Een goede samenwerking tussen leerlingen, klassen, medewerkers, ouders en omgeving is hierbij van belang. Het programma biedt lessen op drie verschillende niveaus en de lesdoelen zijn uitgewerkt in onze eigen leerlijn sociaal emotionele ontwikkeling en burgerschap. Dat houdt in dat voor elke leerling een passend lesaanbod is. Er wordt ieder jaar aan vier thema's gewerkt: wij horen bij elkaar, we lossen conflicten zelf op, we zijn aardig voor elkaar, we zijn allemaal anders. De uitwerking van de leerlijn is beschreven in het beleidsplan.

Aanvullend op het programma van Vreedzaam is het door de school ontwikkelde beleid *Pedagogisch klimaat en conflicthantering*.

Het beleid heeft als doel eenduidigheid te bieden in de aanpak van agressie door middel van het uitstralen van daadkracht. Deze aanpak heeft een preventief karakter. Het beleid is gebaseerd op de kernwaarden van de school en de grondwet volgens Vreedzaam. Het beleid biedt de medewerkers handvatten voor het signaleren van gedrag, interventies in te zetten en het gedrag te analyseren. Het beleidsstuk is terug te vinden op de website van de school.

ONDERWIJSCONCEPT

Het onderwijs op de Herman Broerenschool is een combinatie van ontwikkelingsgericht en ervaringsgericht onderwijs. Passend bij het motto van de school "Leren moet je doen!" worden de leerlingen uitgedaagd om bij alle vakgebieden zoveel mogelijk dingen zelf te ondernemen en zelf te ervaren. Wij vinden het belangrijk samen met de leerling op zoek te gaan naar oplossingen. Hierdoor worden de kwaliteiten van de leerling optimaal ingezet.

DE VEILIGE SCHOOL

Eén van onze kernwaarden is veiligheid. Dat houdt in dat wij veiligheid als voorwaarde zien voor de ontwikkeling van onze leerlingen. De Herman Broerenschool werkt aan een voor de leerlingen veilige school met een veilig klimaat. Naar school gaan moet leuk zijn. Veel van onze leerlingen bezoeken onze school een flink aantal jaren. Wij vinden dat onze school veilig hoort te zijn. Daarmee bedoelen we dat onze leerlingen zichzelf moeten kunnen zijn, zodat zij zichzelf op een goede manier kunnen ontwikkelen. Om onze school nog veiliger te maken, hebben we allerlei maatregelen genomen.

Deze maatregelen hebben zowel met de sociale als de fysieke schoolveiligheid te maken. De Herman Broerenschool heeft daartoe een integraal veiligheidsplan gemaakt met daarin alle aspecten van veiligheid van onze school.

Het ruimtelijk domein (de fysieke schoolveiligheid)

In het ruimtelijk domein staan het gebouw en de directe omgeving centraal. In het gebouw gaat het om het beschrijven en handhaven van de Arboret en de gestelde gedragsregels voor leerlingen. Verder wordt binnen dit domein de bedrijfshulpverlening geregeld en uitgevoerd.

Het institutioneel domein

In het institutioneel domein staat de samenwerking met externe partners centraal. Er kan daarbij een onderscheid gemaakt worden tussen partijen waarmee functioneel samengewerkt wordt (instelling voor opvang van jongeren, jeugdzorg, stagebedrijven) en partijen waaraan volgens de normen voor governance verantwoording afgelegd wordt (de zogenoemde stakeholders).

Het sociale domein (de sociale schoolveiligheid)

In het sociale domein komt de sociale veiligheid aan de orde en daarmee het pedagogisch klimaat van onze school. Het pedagogisch klimaat wordt bepaald door de wijze waarop de lessen gegeven worden en de vorm waarin de begeleiding georganiseerd is. Hoe meer beiden geïntegreerd zijn, hoe veiliger de school wordt. Dit domein heeft daarom ook raakvlakken met het onderwijskundig domein. De sociale schoolveiligheid betreft zaken die te maken hebben met psychosociale belasting van leerlingen en personeel. Hieronder vallen seksuele intimidatie, agressie en geweld, (digitaal) pesten, discriminatie en intimidatie. Indien nodig zijn er goede contacten met externen om de school hierbij te ondersteunen (bijvoorbeeld de wijkteams en de wijkagent).

Het onderwijskundig domein

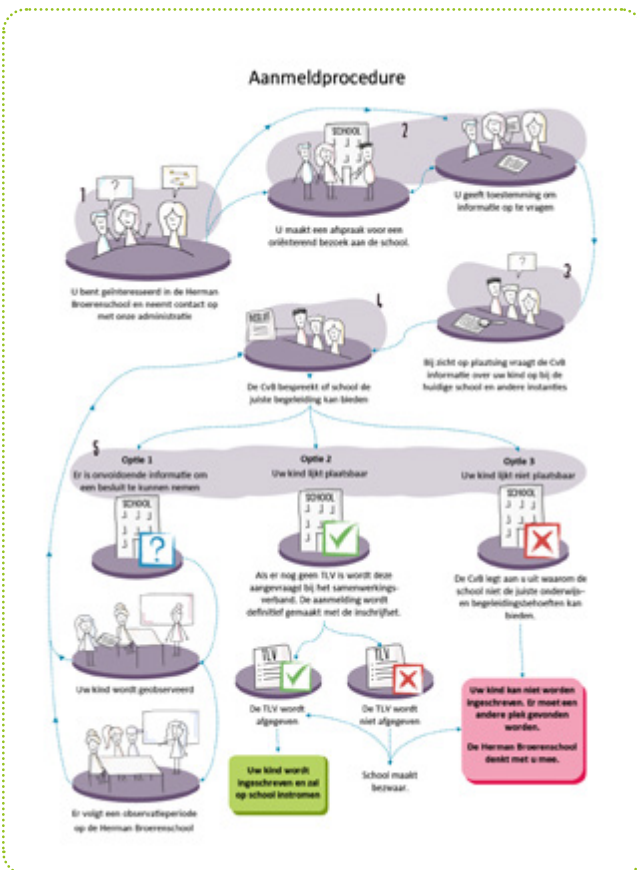
Veiligheid kan worden gewaarborgd door middel van aantrekkelijk onderwijs. Uitgaande van de stelling dat aantrekkelijk vormgegeven onderwijs tot tevreden leerlingen leidt, kan aangenomen worden dat dit ook tot minder gedragsproblemen bij leerlingen leidt en daarmee tot een veilige school. Er wordt binnen dit domein dus een directe relatie gelegd tussen het primaire proces en de mate van veiligheid.

Alles over de schoolveiligheid staat beschreven in het integraal veiligheidsplan.

Dit plan kunt u downloaden via onze website www.hermanbroerenschool.nu.

AANMELDING EN TOELATING

Wilt u uw kind aanmelden op de Herman Broerenschool, dan kunt u telefonisch contact opnemen met de school. De psychologisch assistente en/of de teamleider SO neemt contact met u op om een afspraak te maken voor een bezoek aan de school. Tijdens dit bezoek krijgt u een oriënterend gesprek en een rondleiding door de school. Daarin wordt onder andere verteld wat het onderwijs inhoudt en kunt u uw vragen stellen. De teamleider bespreekt de vervolgstappen voor mogelijke aanmelding / inschrijving op de school.

Voor alle leerlingen die worden aangemeld voor de Herman Broerenschool wordt door de instantie die zorgplicht heeft een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd bij het samenwerkingsverband van de regio waarin de leerling woonachtig is. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de bekostiging van de plaatsing van de leerling op onze school en bepaalt binnen welke bekostigingscategorie de leerling valt. Zonder TLV kan een leerling niet worden toegelaten tot de Herman Broerenschool.

Binnen de Herman Broerenschool is de uitvoering van het beleid met betrekking tot toelating van leerlingen op basis van het gestelde in artikel 13.22 van het managementstatuut door het College van Bestuur gemandateerd aan de directie van de scholen. De Commissie van Begeleiding (CvB) adviseert de directie over toelating van de leerlingen tot onze school.

2. HET ONDERWIJSPROGRAMMA

Ons onderwijs is zo ingericht dat onze leerlingen straks zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij kunnen functioneren. Door onze leerlingen veel ervaringen op te laten doen op cognitief, praktisch en sociaal-emotioneel gebied, kunnen zij zich verder ontwikkelen tot een zo zelfstandig mogelijk individu. Wij zijn van mening dat onze leerlingen dit alles kunnen leren door zelf actief deel te nemen: 'Leren moet je doen!'.

De leerlingen leren hun eigen kwaliteiten te ontdekken en te ontwikkelen. Door lessen en activiteiten in voor hen herkenbare situaties aan te bieden, worden de leerlingen uitgedaagd op hun eigen niveau. De zelfstandigheid van de leerlingen wordt bevorderd, doordat ze om leren gaan met uitgestelde aandacht, zelf oplossingen bedenken en samenwerken. Hierdoor worden de kwaliteiten van de leerlingen gestimuleerd en ontwikkeld. De lessen worden opgebouwd volgens het directe instructiemodel. Het onderwijs is een combinatie van ontwikkelingsgericht en ervaringsgericht onderwijs.

De leerlingen binnen het SO volgen onderwijs volgens de kerndoelen van het ZML, die zijn aangepast volgens het wettelijk kader van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Om bij het lesaanbod de juiste keuzes te maken, gebruiken wij de leerlijnen van het Centrum Educatieve Dienst (CED), de Plancius- en ZML-leerlijnen. Deze leerlijnen sluiten aan op de ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen. Hiermee willen we bereiken dat leerlingen zich optimaal ontwikkelen en bereiden we hen voor op een actieve deelname aan de maatschappij op het gebied van wonen, werken, burgerschap en vrije tijd.

Wij bereiken dit door in het SO veel aandacht te besteden aan:

- *Cognitieve vorming* (de leergebieden leren leren, communicatie/mondelinge taal, schriftelijke taal en rekenen);
- *Sociaal-emotionele ontwikkeling*; (het leergebied SEO en Burgerschap)
- *Creatieve vorming* (de leergebieden kunstzinnige oriëntatie, spel, muziek en bewegen)
- *Motorische vorming* (de leergebieden sensomotoriek en bewegen)

Communicatie / Mondelinge taal

Mondelinge taalvaardigheid vormt de basis voor schriftelijke taalvaardigheid en is voor een groot deel bepalend voor de mate waarin leerlingen zich kunnen ontwikkelen en zich kunnen redden binnen de school en in de maatschappij. Het doel van onderwijs in mondelinge taal is dat leerlingen effectief en sociaal met elkaar kunnen communiceren. Mondelinge taal is nodig om in de maatschappij te kunnen functioneren: thuis, op school, in een groep, in de winkel en op een stageplaats. Het geeft leerlingen zelfvertrouwen en levert een belangrijke bijdrage aan de zelfredzaamheid als zij kunnen

deelnemen aan een gesprek, kunnen aangeven wat ze wel en niet willen, een boodschap kunnen overbrengen of om hulp kunnen vragen.

Mondelinge taalvaardigheid wordt dagelijks in iedere klas aangeboden. Middelen waarmee dit wordt vormgegeven zijn o.a. de foto van de dag, het kringgesprek, coöperatieve werkvormen en groepslogopedie.

Schriftelijke taal

Het doel van het leesbeleid is om de geletterdheid zover mogelijk te ontwikkelen en daarmee de zelfstandigheid van de leerlingen te vergroten. Binnen het leesonderwijs zijn twee routes geformuleerd. In het OPP van een leerling staat beschreven welke route een leerling volgt. De route wordt bepaald vanaf de instaptoets pré-leesvoorwaarden. Hierbij wordt in kaart gebracht of een leerling de pré-leesvoorwaarden beheerst. De pré-leesvoorwaarden zijn: benoemsnelijkheid, fonologisch geheugen, auditief geheugen en auditief korte termijn geheugen.

Indien de pré-leesvoorwaarden nog niet voldoende worden beheerst door een leerling, zullen deze worden aangeboden door middel van thematisch leesonderwijs. Middelen die daarbij gebruikt worden zijn de methode 'lezen moet je doen', Letter van de week en ontwikkelingsmaterialen. Als de pré-leesvoorwaarden voldoende worden beheerst, wordt het leesonderwijs vormgegeven in niveaugroepen met behulp van de volgende middelen: Letter van de week, de methode 'Veilig Leren Lezen', de methode 'Staal' voor spelling en remediërend materiaal van 'Taal in Blokjes'. Er is een eigen methode ontwikkeld: 'Schrijven op de Herman Broerenschool' als middel om het schrijfonderwijs aan te bieden. Het schrijfonderwijs op de Herman Broerenschool is chronologisch opgebouwd uit drie onderdelen: voorbereidend schrijven, aanvankelijk schrijven en voortgezet schrijven.

Bij het voorbereidend schrijven ligt de nadruk op het ervaren en leren schrijven van vormen, letters en cijfers. Opgebouwd van grof motorisch naar fijn motorisch, van ervaring op doen met je hele lijf naar het schrijven met een pen op papier. Extra materiaal dat gebruikt wordt bij het voorbereidend schrijven zijn de lessen van de methode 'Schrijfdans'.

Het aanvankelijk schrijven is opgebouwd uit twee onderdelen. In het eerste onderdeel is er aandacht voor het gebruik van een potlood, de juiste schrijfhouding, een dynamische driepuntsgreep en het schrijven van de letters en de cijfers. Als dit wordt beheerst kan er een volgende stap worden aangeboden, dat is het schrijven van woorden en zinnen met een stabilo pen. Het voortgezet schrijven omvat het leren schrijven van zinnen, teksten en verhalen.

Rekenen

Ons rekenonderwijs is gericht op het ontwikkelen van functionele gecijferdheid, met als doel het vergroten van de zelfredzaamheid van onze leerlingen. We vinden het belangrijk dat rekenen betekenisvol is: het krijgt daarom niet alleen een plek binnen de rekenles, maar is ook geïntegreerd in andere vakken en dagelijkse situaties. Denk hierbij aan leren omgaan met geld in een winkel, klokkijken bij het dagritme of het lezen van een recept tijdens de kookles.

De rekenleerlijnen zijn gebaseerd op de doelen van de Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) en sluiten aan bij de specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen in het ZML-onderwijs. Om deze doelen op een duidelijke en gestructureerde manier aan te bieden, werken wij met de methode 'Rekenboog ZML'. Deze methode biedt een opbouw van leerdoelen die overzichtelijk gekoppeld zijn aan passende lessen. Naast de Rekenboog wordt ook de methode 'Getal en Ruimte' ingezet. Deze methode ondersteunt het aanbod in de bovenbouw en biedt structuur voor leerlingen die al wat verder zijn in hun ontwikkeling. Getal en Ruimte is geschikt voor het trainen van basisvaardigheden, zoals optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen, maar ook voor het werken aan meten, wegen en klokkijken.

Voor leerlingen die behoefte hebben aan extra ondersteuning of juist verdieping, is er aanvullend materiaal beschikbaar op school. Zo maken we gebruik van 'Met Sprongen Vooruit', dit is een didactische aanpak waarbij rekenen wordt geoefend met behulp van spel en beweging, met veel nadruk op structuur, herhaling en succeservaring. Ook wordt er gebruik gemaakt van ontwikkelingsmateriaal. Hiermee wordt er spelenderwijs

gewerkt aan rekenvaardigheden zoals tellen, sorteren, meten en klokkezen. 'Maatwerk' biedt remediërend materiaal voor individuele leertrajecten. En er wordt gebruik gemaakt van 'Stenvert klokkijken', dat zijn oefenboekjes voor het ontwikkelen van tijdsbesef en het leren van analoge en digitale tijd.

Het rekenonderwijs op de Herman Broerenschool is gebaseerd op expliciete directe instructie, waarin duidelijke uitleg, herhaling en gestructureerde oefening centraal staan. Deze aanpak zorgt voor herkenbaarheid, rust en ruimte voor succeservaringen.

Leren leren

Binnen het leergebied *Leren leren* richten we ons op het vergroten van de zelfsturing, zelfstandigheid en reflectieve vaardigheden van de leerling. Hierbij horen doelen zoals plannen en organiseren, het zelfstandig uitvoeren van taken, samenwerken, omgaan met tijd en het terugkijken op het eigen werk.

Bewegingsonderwijs

Bewegingsonderwijs (gymnastiek) is belangrijk voor de conditie en de gezondheid. Plezier beleven aan bewegen staat voorop. Daarnaast wordt samenwerking, sportief en eerlijk spel gestimuleerd en is er aandacht voor de motorische vaardigheden. Het aanbod wordt afgestemd op het niveau en de mogelijkheden van de leerling. De leerdoelen (vaardigheden) die aan bod komen bij bewegingsonderwijs zijn op te delen in drie groepen: motorische leerdoelen, sociaal-emotionele leerdoelen en cognitieve leerdoelen. De gymlessen worden verzorgd door de vakleraar bewegingsonderwijs. Alle groepen in het SO hebben twee of drie keer in de week gymnastiek. Voor de gymlessen in Naaldwijk wordt gebruikgemaakt van de interne gymzaal van de school. De oudste leerlingen maken ook gebruik van de externe gymzaal 'De Pijl' in Naaldwijk.

Judolessen

M.b.v. de NPO gelden hebben we judolessen ingekocht. In de meeste groepen worden dit jaar judolessen verzorgd door een vakdocent.

Sensomotorisch en bewegend leren

Veel leerlingen hebben moeite met prikkelverwerking, wat invloed heeft op hun gedrag, concentratie en leervermogen. Daarom besteden we in de onderwijszorggroepen veel aandacht aan zintuiglijke activering en beweging. Dit doen we onder andere middels het SI-parcours, snoezelen en de ActiveFloor.

SI-parcours

Via een speciaal sensomotorisch parcours (SI-parcours) stimuleren we de alertheid van leerlingen. Door gerichte prikkels helpen we hen om beter tot leren en taakgericht werken te komen.

Snoezelen

In de snoezelruimte kunnen leerlingen tot rust komen of juist gericht geactiveerd worden. Er wordt onderscheid gemaakt tussen ontspanningsgericht snoezelen en ontwikkelingsgericht snoezelen, afgestemd op de individuele zintuiglijke behoeften. Dit bevordert het welzijn, de communicatie en het gevoel van veiligheid.

ActiveFloor

De ActiveFloor is een interactieve beweegvloer die leren en bewegen combineert. Leerlingen rennen, springen en tappen met hun voeten om educatieve spellen te spelen. Zo stimuleren we bewegend leren op een speelse manier.

Zwemonderwijs

Alle SO-leerlingen hebben één keer per week zwemles. De leerlingen zwemmen in zwembad de Hoge Bomen in Naaldwijk. Het zwemonderwijs aan de leerlingen wordt op beide locaties gegeven door ervaren zweminstructeurs. Onder leiding van deze zweminstructeurs ervaren de leerlingen plezier in het zwemmen en worden zij, waar mogelijk, opgeleid voor het behalen van een erkend zwemdiploma.

Het protocol 'veiligheid bij het schoolzwemmen' geldt als leidraad om de veiligheid bij het zwemmen te waarborgen. Leerlingen met epilepsie mogen deelnemen aan de zwemlessen als de ouders extra begeleiding hebben georganiseerd. Dit kan bijvoorbeeld door zelf mee te zwemmen of vanuit het PGB. Naast het bewegingsonderwijs en het zwemmen worden er in de loop van het schooljaar diverse sportactiviteiten georganiseerd, zoals de Koningsspelen. Hierbij komen zowel individuele onderdelen als groepsspelen aan de orde. Ook wordt tijdens veel andere lessen gebruik gemaakt van bewegend leren.

Muzieklessen

M.b.v. de NPO gelden hebben we naast judolessen ook muzieklessen ingekocht. Alle leerlingen krijgen dit schooljaar lessen van een muziekdocent en een judoleraar.

Actief burgerschap en sociale integratie

groepen om deel uit te maken van een gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren. De Herman Broerenschool zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs dat gericht is op bevordering van sociale integratie en actief burgerschap. De doelen die gesteld zijn voor actief burgerschap en sociaal emotionele ontwikkeling zijn verwerkt in een eigen leerlijn en geven invulling aan de kerndoelen die gesteld zijn voor deze onderdelen.

Digitaal onderwijs

Informatie- en communicatietechnologie (ICT) is niet meer weg te denken uit de maatschappij. ICT vervult op school een belangrijke rol. De leerontwikkeling van een leerling wordt vergroot door de mogelijkheden van ICT. Het bevordert het leren en het vergroot het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van de leerling. Alle leerlingen worden op school vertrouwd gemaakt met de computer. Iedere groep beschikt over een touchscreen (digitaal schoolbord) en voldoende computers. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van iPads, laptops en de Active Floor. Op de computers staan specifieke programma's en software die passend zijn bij het onderwijsniveau van de leerlingen. Er wordt gewerkt met digitale onderwijsondersteunende programma's als Gynzy en Sula. Voor ICT wordt gewerkt met een doorgaande leerlijn die ontwikkeld is door onze eigen school.

Seksuele vorming

In iedere groep worden lessen gegeven m.b.t. seksuele vorming. Daarnaast heeft de school het beleidsstuk 'Relaties, Intimiteit en Seksualiteit' (RIS) opgesteld om antwoord en ondersteuning te geven bij hulpvragen in het omgaan met relationele vorming, intimiteit en seksualiteit met betrekking tot onze doelgroep. Daarbij is de leerlijn RIS ontwikkeld, waaruit het lesaanbod wordt vormgegeven. De school wil met dit beleid en deze leerlijn aanvullend zijn op de verantwoordelijkheid van u als ouders met betrekking tot de seksuele ontwikkeling en voorlichting.

Excursie en educatie

In het kader van het lesprogramma gaan de klassen regelmatig op excursie naar bijvoorbeeld een winkel, het bos, de bibliotheek, de kinderboerderij of een museum. De excursies sluiten aan bij de ontwikkeling van de leerlingen en/of het thema van de klas of school.

De school schrijft zich jaarlijks in voor het Kunstmenu. De leerlingen krijgen op die manier regelmatig voorstellingen, concerten, films en exposities aangeboden. Bij elke activiteit hoort een educatief pakket dat in de klas behandeld wordt. Ook nemen de klassen deel aan lessen in de bibliotheek en vanuit het natuur- en milieu-educatieprogramma van de gemeente.

Schoolreis

De schoolreis is een lesdoorbrekende activiteit, waarbij ontspanning, educatie, sociale vorming en eventueel sportieve elementen samengaan. Het is een activiteit waarbij saamhorigheid centraal staat.

Omdat de schoolreis onderdeel is van het lesprogramma en er wordt gewerkt aan saamhorigheid en verschillende doelen, heeft het een verplichtend karakter. De begeleiders zoeken een bestemming die aansluit bij onze leerlingen. De invulling van de schoolreis wordt gedurende het schooljaar bepaald. De hoogte van de bijdrage voor deze dag wordt na bepaling van de bestemming vastgesteld en geïnd door de ouderraad.

Akkoord onderwijsaanbod

Bij inschrijving op onze school verklaart u akkoord te gaan met het onderwijsaanbod binnen het onderwijsprogramma.

3. VORDERINGEN VAN DE LEERLINGEN

Het onderwijs op de Herman Broerenschool is zo ingericht dat onze leerlingen in de toekomst zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij kunnen functioneren, gericht op wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Op de Herman Broerenschool werken wij planmatig en doelgericht. Hierbij is aandacht voor de verschillen tussen leerlingen en hun specifieke onderwijsbehoeften. Het uitgangspunt is de mogelijkheden van de leerlingen optimaal te ontwikkelen en te vergroten. Dit bereiken wij onder andere door het werken met een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en een leerlingvolgsysteem. In het leerlingvolgsysteem worden onderwijsdoelen door middel van de streefplanning gekoppeld aan de verwachte uitstroombestemming van de leerling.

Werkwijze

De leidraad voor het onderwijs is het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Hierin is aandacht voor alle aspecten die van invloed zijn op de ontwikkeling van de leerling, waaronder de cognitieve mogelijkheden en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Om de doelen in het OPP te behalen, gebruikt de school in de basis de doorgaande Plancius- en ZML-leerlijnen van de CED-Groep. De school hanteert hierbij een cyclisch model van leerlingenzorg, waarbij de ontwikkeling inzichtelijk wordt gemaakt en waarbij verschillende disciplines zijn betrokken. Samenwerking met ouders is onmisbaar voor de school. Samen met ouders draagt de school zorg voor de ontwikkeling en de begeleiding van de leerling.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Wanneer een leerling nieuw op school komt, wordt binnen 6 tot 8 weken na plaatsing het ontwikkelingsperspectiefplan opgesteld. Tijdens de startbespreking wordt dit document met alle betrokkenen (ouders, leraar, leden van de Commissie van Begeleiding) besproken. Met behulp van het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) brengt de school in beeld wat zij met de leerling wil bereiken. Het OPP wordt gemaakt op basis van alle relevante gegevens waarover de school beschikt. De school maakt daarmee inzichtelijk welke doelen zij op lange en middellange termijn nastreeft en er wordt aangegeven op welk niveau een leerling naar verwachting uitstroomt aan het einde van de VSO-periode. Het ontwikkelingsperspectiefplan is niet bedoeld om de ontwikkeling van een leerling te volgen, maar om het onderwijsaanbod voor een leerling zo te plannen, dat hij zich optimaal ontwikkelt. De school heeft hoge verwachtingen van alle leerlingen en dit staat in verband met de te verwachten leeropbrengsten. Wij handelen hierbij vanuit onze missie en visie. Jaarlijks wordt tijdens de leerlingbesprekingen geëvalueerd of het ontwikkelingsperspectiefplan aangepast moet worden. Aan het begin van het schooljaar plant de leraar de doelen voor het schooljaar in. Halverwege maakt de leraar een tussenevaluatie om in te schatten of de ontwikkeling volgens verwachting verloopt. Aan het einde van elk

schooljaar evalueren de leraar en de teamleider het OPP, gericht op de uitstroombestemming en het profiel. Deze evaluatie wordt ook gedeeld en besproken met de ouders. Wanneer een leerroute en/of het uitstroomprofiel wordt aangepast, wordt dit met de ouders, de psycholoog en de locatiedirecteur besproken tijdens de leerlingbespreking.

Uitstroomprofielen

Elke leerling wordt aan de hand van het OPP gekoppeld aan een uitstroomprofiel. Dit profiel geeft de leerroute van de leerling weer. Het profiel geeft een duidelijk beeld van de doelen waar gedurende de schoolloopbaan aan gewerkt wordt. Het uitstroomprofiel wordt gebaseerd op de belangrijkste leergebieden (kerndoelen) van het onderwijs. Hieronder het overzicht van de belangrijkste leergebieden in het SO en een overzicht per profiel met daarbij de te behalen leerlijnen en de bijbehorende uitstroombestemming.

SO leerlijnen (kerndoelen) bij profiel 1 t/m 5

SO-ZML: profiel 1 t/m 5

- Communicatie / mondelinge taal
- Sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschap
- Leren Leren
- Schriftelijke taal
- Rekenen

Over het algemeen zal de leerling worden ingedeeld volgens het volgende schema. Het kan echter gebeuren dat voor een leerling van dit schema wordt afgeweken. Een leerling kan bijvoorbeeld een IQ hebben dat passend is bij een hoger profiel, maar dusdanig veel begeleiding en ondersteuning nodig hebben, waardoor een lager profiel het meest passend is. De ondersteuningsbehoefte(n) van de leerlingen zijn leidend in het vaststellen van de leerroute.

Profiel (leerroute)	IQ	Leerlijnen	Uitstroombestemming
Profiel 1	<35	Plancius 4 t/m 6 CED ZML SO t/m 1	VSO activiteitengerichte dagbesteding met intensieve begeleiding
Profiel 2	35-45	CED ZML SO t/m 3	VSO activiteitengerichte dagbesteding en/of arbeidsmatige dagbesteding
Profiel 3	45-55	CED ZML SO t/m 6	VSO arbeidsmatige dagbesteding
Profiel 4a	45-55	CED ZML SO t/m 6 Mondelinge taal, Sociaal emotioneel en/of leren t/m CED niveau 7	VSO beschutwerk
Profiel 4b	55-65	CED ZML SO t/m 9	VSO reguliere arbeid wel/niet met subsidie
Profiel 5	>65	CED ZML SO t/m 12	VSO reguliere arbeid of vervolgonderwijs

Evaluatie

Op de Herman Broerenschool zijn er jaarlijks drie gesprekken met ouders op school. Aan het begin van het schooljaar is er een kennismakingsgesprek om de wederzijdse verwachtingen tussen de leerling, de ouders en de school te bespreken. Halverwege het schooljaar vindt er een voortgangsgesprek plaats, waarin de leraar de leerresultaten van de eerste periode met de ouders bespreekt. Voorafgaand aan het gesprek ontvangen de ouders een geschreven evaluatie en het leerlijnenprofiel van de leerling. Hierop kunnen de ouders zien hoeveel procent van de gestelde doelen op de streefplanning door de leerling is behaald. In de evaluatie staan de ontwikkelingen en vorderingen op de leerlijnen van de leerling centraal. Hierbij wordt uitgegaan van het ontwikkelingsprofiel en de uitstroombestemming van de leerling. Indien nodig zal er vanuit andere disciplines, zoals de logopedist of onderwijs-zorgbegeleider, een bijdrage worden geleverd.

Aan het einde van het schooljaar ontvangen ouders de evaluatie en het leerlijnenprofiel van de leerling over periode twee en wordt het OPP met de ouders geëvalueerd en geactualiseerd. Wanneer er belangrijke wijzigingen zijn in het OPP, worden de ouders uitgenodigd om de betreffende wijzigingen te bespreken met de Commissie van Begeleiding. Leerlingen in de onderwijzorggroepen krijgen hiernaast ook een zorgplan, dat wordt opgesteld door de zorgmedewerker. Ook dit zorgplan wordt tijdens de evaluatiegesprekken geëvalueerd.

Hoorrecht SO

Hoorrecht betekent dat leerlingen gehoord worden in beslissingen die hen aangaan. De extra ondersteuning die door school geboden wordt, moet met de leerling worden afgestemd. De leerling wordt op diverse momenten in het jaar de gelegenheid geboden om mee te denken op wat er in het OPP staat. Aan de start van het schooljaar vindt een startgesprek plaats met ouders en de leerling. In dit gesprek wordt de leerling gevraagd naar persoonlijke doelen voor het komende schooljaar, welke in het OPP worden vastgelegd. Aan het eind van het schooljaar wordt het OPP geëvalueerd. De leerling krijgt opnieuw de gelegenheid zijn mening te geven. Het huidige onderwijsaanbod en de begeleiding wordt besproken, vanuit het perspectief van de leerling. In het OPP wordt beschreven hoe de leerling is betrokken en wat met de input van de leerling wordt gedaan. Indien het niet mogelijk is om de leerling rechtstreeks om zijn of haar mening te vragen, en ouders hiermee instemmen, kunnen ouders namens hun kind diens perspectief delen.

Portfolio

In het portfolio laat de leerling zien waar hij trots op is en aan welke doelen hij heeft gewerkt. Het portfolio van de leerling bevat een overzicht van het werk van de leerling op verschillende vakgebieden. Het portfolio is vormgegeven door middel van foto's.

Cito toetsen (ZML)

Om de vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen wordt er gebruik gemaakt van toetsen van CITO. Toetsgegevens geven extra inzicht, waardoor het onderwijsaanbod nog beter kan worden afgestemd op wat de leerlingen nodig hebben. Leerlingen die als uitstroombestemming profiel 1 hebben worden niet allemaal getoetst, dit gebeurt alleen als de leraar in overleg met de teamleider hier aanleiding toe ziet. De leerlingen met uitstroombestemming profiel 2 tot en met 5 worden getoetst met speciale toetsen van CITO voor het ZML-onderwijs. Daarnaast worden er leestoetsen, zoals AVI en DMT afgenomen aan de hand van het leesbeleid.

Om de sociale competenties van de leerlingen goed in kaart te brengen worden de leerlingen door de leraar getoetst met het meetinstrument CITO Sociaal Emotionele Ontwikkeling voor ZML.

De CITO-toetsen zijn tevens een belangrijk toetsinstrument om te bepalen of de leerling geschikt is voor een ander soort onderwijs, bijvoorbeeld speciaal basisonderwijs (SBO) of praktijkonderwijs (PRO).

Cito Instrument SEO

Naast de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen wordt ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen gevolgd. Hiervoor wordt het Instrument Sociaal-emotionele ontwikkeling van CITO gebruikt. Dit instrument is specifiek ontwikkeld voor ZML-leerlingen. Het instrument geeft een indicatie in welk ontwikkelingsniveau de leerling zit op verschillende gebieden. De resultaten worden met de commissie van begeleiding besproken en geeft informatie over ons handelen wat we kunnen beschrijven in het OPP. De uitkomsten van de verschillende Cito-toetsen worden aan het einde van het schooljaar met ouders besproken, tijdens de eindevaluatie.

Leerlingbespreking

Leerlingbesprekingen zorgen er mede voor dat de voortgang en continuïteit in de ontwikkeling van de leerling zoveel mogelijk worden vastgehouden. Iedere leerling wordt minimaal twee keer per jaar besproken met de leraar en de teamleider.

Indien er rondom de leerling hulpvragen zijn, worden deze besproken met de teamleider en waar nodig met een afvaardiging van de Commissie van Begeleiding (de kleine CvB). Waar nodig wordt een leerling besproken in de volledige Commissie van Begeleiding. In dat geval worden ouders bij de bespreking uitgenodigd.

Leerlingdossier

Binnen het digitale volgsysteem ParnasSys worden o.a. belangrijke documenten en verslagen opgeslagen. In verband met de privacywetgeving zijn deze dossiers alleen toegankelijk voor de daartoe bevoegde medewerkers van de Herman Broerenschool. Dit betreft alleen de medewerkers die direct betrokken zijn bij het onderwijs en de zorg voor de betreffende leerling. Indien gewenst kunnen ouders een afspraak maken met de teamleider om het dossier van hun kind in te zien.

De Europese algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is te allen tijde van toepassing.

4. ONDERWIJSRESULTATEN

Op de Herman Broerenschool werken teamleden die goed onderwijs willen geven aan alle leerlingen. De leraar creëert een veilige en krachtige leeromgeving voor de leerlingen die aan hem zijn toegewezen. Er wordt gebruikgemaakt van de op schoolniveau afgesproken leermiddelen en didactische werkvormen. De opbrengsten op groeps- en schoolniveau worden eens per jaar geëvalueerd. Bij de evaluatie wordt gebruikgemaakt van de ontwikkelingsperspectieven, de leerstandaarden en de resultaten. De school heeft als schoolstandaard dat 75% van de gestelde doelen is behaald aan het einde van de schoolperiode. De evaluatie wordt gebruikt om ontwikkeldoelen te stellen die worden vastgelegd in het jaarplan. De meeste leerlingen van de eindgroep in het SO stromen aan het eind van het schooljaar door naar het VSO. Een enkele leerling stroomt door naar het speciaal basisonderwijs (SBO) of naar het praktijkonderwijs (PRO).

OPBRENGSTEN N.A.V. HET ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF

In onderstaande tabel is te lezen wat de te verwachten uitstroombestemming was die is opgenomen in het ontwikkelingsperspectiefplan, twee jaar voorafgaand aan het moment van uitstroom.

Locatie Westland	2023-2024 Afdeling SO
Onder het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	0
Op het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	9
Boven het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	0
Onbekend	0
Totaal aantal uitstroom	9

UITSTROOMGEGEVENS SO

De uitstroombmogelijkheden voor onze leerlingen in het SO:

- Speciaal Onderwijs
- Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)
- Speciaal basisonderwijs (SBO)
- Praktijkonderwijs (PRO)
- Anders (o.a. andere school, zorginstelling, verhuisd, onbekend)

Uitstroom leerlingen Herman Broerenschool:

Vorm van uitstroom Locatie Westland	2023-2024 Afdeling SO
Speciaal onderwijs	1
VSO dagbesteding arbeidsgericht	5
VSO dagbesteding activerend	0
VSO dagbesteding belevingsgericht	0
VSO arbeid/praktijkgericht	2
Speciaal basisonderwijs	0
Praktijkonderwijs	0
Anders (andere school, zorginstelling, verhuisd, onbekend)	1
Totaal aantal uitstroom	9

TEVREDENHEIDSMETINGEN

Tevredenheidsonderzoek leerlingen

In het kader van het kwaliteitsbeleid van de Herman Broerenschool hebben we in mei 2024 een tevredenheidsonderzoek gehouden onder onze leerlingen van het Herman Broerencollege. We hebben hierbij gebruikgemaakt van Qschool dat speciaal door B&T is ontwikkeld voor de ZML-leerlingen.

Gemiddelde itemscore

locatie Westland	2024 SO	2024 VSO
Schoolklimaat	3.7	3.5
Onderwijsleerproces	3.7	3.7
Sociale veiligheid	3.2	3.2
Responspercentage	96%	91%

Uitleg scores:

De maximale score is 4.0. Hoe hoger de score, hoe positiever de leerlingen het ervaren.

Uitleg onderwijsleerproces:

- Ben je blij met wat je leert op deze school?
- Ben je blij met de uitleg van je juf of meester?
- Vertelt de juf of meester duidelijk dat je iets goed hebt gedaan?
- Helpt de juf of meester jou goed als je iets vraagt?

Tevredenheidsonderzoek ouders

In het kader van het kwaliteitsbeleid van de Herman Broerenstichting hebben we in januari/februari 2025 een tevredenheidsonderzoek gehouden onder de ouders van onze leerlingen. De scores zijn geanalyseerd door onderzoeksbureau DUO. 39% van de ouders hebben de vragenlijst ingevuld.

Hieronder ziet u vijf aspecten waarover de ouders het meest en het minst tevreden zijn. In de tabel tonen we eveneens het thema waaronder de betreffende stelling valt.

Meest tevreden

Thema	Aspect	Score
Leerkrachten	Goed contact met kind	8.4
Leerkrachten	Goed contact met ouder	8.4
Communicatie	Schoolgids/collegegids	8.4
Communicatie	Communicatie over belangrijke data	8.4
Leerkrachten	Zorgt voor een prettige sfeer	8.3

Minst tevreden

Thema	Aspect	Score
Samenwerking met ouders	Goed contact met kind	6.7
Managementteam	Goed contact met ouder	6.8
Samenwerking met ouders	Schoolgids/collegegids	6.8
Algemene ontwikkeling	Communicatie over belangrijke data	6.9
Managementteam	Zorgt voor een prettige sfeer	7.2

In 2022 heeft SO Naaldwijk eveneens een Oudertevredenheidsonderzoek laten uitvoeren. Hieronder vergelijken we de scores van de huidige meting met de scores uit de meting van 2022. SO Naaldwijk scoort op de volgende thema's (sterk) lager dan de meting in 2022: leerkracht, communicatie, sociaalemotionele ontwikkeling, samenwerking met ouders, algemene ontwikkeling en managementteam.

Thema	2025	2022
Algemene tevredenheid	8.3	8.6
Algemene ontwikkeling	7.4	8.2
Leerkracht	8.6	8.9
Samenwerking met ouders	7.6	8.5
Communicatie	8.3	9.2
Sociaal-emotionele ontwikkeling	8.0	8.8
Managementteam	7.2	8.1

ONDERWIJSINSPECTIE

In 2024 vond een voortgangsgesprek plaats met de Inspectie. Tijdens dit voortgangsgesprek is onderzocht of het bestuur heeft voldaan aan de tekortkoming die werd vastgesteld tijdens het bestuursonderzoek in 2019. Het ging hierbij om de volgende tekortkoming:

De standaard Sociale en maatschappelijke competenties (OR2) is onvoldoende. De scholen kunnen niet aantonen dat zij het onderwijs voor deze competenties en de ondersteuning zodanig op de leerlingen afstemmen dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken. Dit is in strijd met artikel 11, lid 1, 3 en 4 van de WEC.

De inspectie heeft op 7 november 2024 vastgesteld dat het bestuur aan de herstelopdracht heeft voldaan. Het rapport is te downloaden via onze website.

Wat gaat goed?

Het bestuur van de Herman Broerenstichting heeft een duidelijke opdracht en visie. Het biedt speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende en ernstig meervoudig beperkte kinderen. De afgelopen jaren stemden de scholen het onderwijsaanbod en hun aanpak af op een speciale, deels nieuwe doelgroep. Medewerkers geven samen met personeel van een zorginstelling een invulling aan het onderwijs die goed bij deze kinderen past. Het motto van de stichting, 'Leren moet je doen', is terug te zien in de afwisseling van leeractiviteiten, praktische opdrachten, het leren buiten de school en tijdens excursie. De Herman Broerenscholen hebben een redelijk grote zelfstandigheid om zelf keuzes te maken, maar het bestuur geeft richting en weet wat er speelt. De leraren en het ondersteunend personeel werken met plezier op de scholen en willen zich graag verder ontwikkelen. Zij worden hierin door het bestuur gestimuleerd en ondersteund.

Tot slot is het bestuur financieel gezond. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs.

Wat moet beter?

Het bestuur en de scholen moeten duidelijker aangeven welke sociale en maatschappelijke competenties zij bij hun leerlingen willen ontwikkelen. De scholen moeten daarbij vooral aandacht besteden aan de competenties die belangrijk zijn om met succes uit te stromen naar een bepaalde vervolgplek. Vervolgens moeten zij ook nagaan of de leerlingen bij het verlaten van de school deze competenties hebben ontwikkeld.

Wat kan beter?

De scholen kunnen zich verder ontwikkelen in de wijze waarop zij hun (leer)resultaten op schoolniveau laten zien. Het personeel kreeg hiervoor scholing, maar blijft het moeilijk vinden om vast te stellen of de resultaten goed genoeg zijn. Ook het analyseren hoe het komt wanneer de resultaten niet voldoende zijn, kan beter. Het bestuur kan duidelijker maken welke informatie het daarover van de scholen verwacht. Ook het intern toezicht kan zich hierover meer uitspreken. De kwaliteitszorg van het bestuur en de scholen is in orde, maar kan beter.

Het bestuur geeft aan in welke richting de scholen zich moeten ontwikkelen, maar kan scherper aangeven tot welke kwaliteit dat moet leiden. Het bestuur kan ook nog beter volgen of de verbeteractiviteiten volgens plan verlopen en tot voldoende resultaat leiden. Het bestuur en de scholen zouden bovendien vaker de volledige onderwijskwaliteit van de scholen kunnen evalueren en vaststellen of ze tevreden zijn. Zij hebben dat nu eenmalig gedaan om tot nieuwe schoolplannen te komen. Door de kwaliteit regelmatig tegen het licht te houden, kunnen de scholen gericht aan verdere kwaliteitsverbetering werken.

De inspectie stelde geen tekortkomingen vast in de naleving van wet- en regelgeving.

Het volledige rapport is te downloaden via onze website.

De Herman Broerenschool blijft in ontwikkeling en blijft werken aan verbetering van de onderwijskwaliteit.

5. DESKUNDIGEN IN DE SCHOOL

Op de Herman Broerenschool is naast het geven van kwalitatief goed onderwijs veel aandacht voor de begeleiding van de leerlingen. Deze begeleiding is gericht op de hulpvragen van de leerling, ouders en personeel. Voor de leerlingen en met name voor de leerlingen die (extra) zorg en/of ondersteuning nodig hebben, zijn er verschillende deskundigen, disciplines en/of faciliteiten in of aan de school verbonden. Deze ondersteuning is niet alleen gericht op de ontwikkeling van de leerling, maar ook op de hulpvraag van het personeel met betrekking tot het begeleiden van de leerling.

Locatiedirecteur

De locatiedirecteur is integraal verantwoordelijk voor het beleid, de organisatie en het onderwijskundig en pedagogisch klimaat op de schoollocatie. Hij onderhoudt externe contacten, draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs en de leerlingenzorg en is eindverantwoordelijk voor de inzet en ontwikkeling van personeel. De locatiedirecteur neemt deel aan het bestuursoverleg, leidt de CvB en is aanspreekpunt voor ouders, collega-scholen en samenwerkingsverbanden.

Teamleider

De drie verschillende afdelingen van de Herman Broerenschool en -college (SO, VSO en OZG) hebben elk een teamleider. De teamleider is de eerstverantwoordelijke voor het personeel en de uitvoering van het beleid van de afdeling. Daarnaast heeft de teamleider de taken van de intern begeleider en is hij verantwoordelijk voor het onderwijs en de leerlingenzorg.

De teamleider heeft een afgeronde HBO- of WO-opleiding en specialisaties passend bij de functie. De teamleider richt zich vooral op de begeleiding en coaching van leraren op onderwijsinhoudelijk gebied (o.a. begeleiding bij ontwikkeldoelen, beeldcoaching, afname vaardigheidsmeter) en (hulp)vragen met betrekking tot de leerlingen. De teamleider heeft contact met ouders met betrekking tot onderwerpen gericht op de leerlingenzorg. De teamleider neemt deel aan de vergadering van de Commissie van Begeleiding en is tevens anti pestcoördinator.

U kunt de teamleider telefonisch of per e-mail bereiken.

Teamleider SO vestiging Naaldwijk:

Anne van Gils

avangils@hermanbroeren.nl

0174 648 164

Leraar

De leraar richt zich op het onderwijs aan de leerlingen in de klas. De leraren hebben een afgeronde HBO-opleiding leraar basisonderwijs (PABO). Veel van onze leraren zijn in het bezit van de specialisatie master EN (Educational Needs). De leraar wordt op school in staat gesteld zich verder te ontwikkelen en zich te richten op specifieke ontwikkeldoelen ten behoeve van het onderwijs aan de leerlingen. Dit wordt gedaan aan de hand van de vaardigheidsmeter van Triqs. Daarnaast heeft de Herman Broerenschool een professionaliseringsaanbod dat gericht is op de leerdoelen, ontwikkelingen en vragen van teamleden. Dit aanbod bestaat o.a. uit trainingen gericht op begeleiding van de doelgroep, zoals sensorische integratie, Nederlands met ondersteuning van gebaren (NMG) en het voorkomen van en omgaan met agressie.

Daarnaast is er scholing met betrekking tot het gebruik van de lesmethodes, 'Vreedzaam' en de meldcode. Op deze wijze houdt en vergroot de leraar zijn specialisatie voor het geven van onderwijs aan onze doelgroep. Nieuwe leraren volgen een tweejarig inscholingsprogramma dat is aangepast aan de doelgroep en het leerstofaanbod. Verschillende leraren zijn in het bezit van een EHBO- en/of BHV-diploma.

Onderwijsassistent

De onderwijsassistent richt zich op de ondersteuning van de leraar en de begeleiding en verzorging van de leerling. De onderwijsassistenten zijn daarvoor opgeleid. Enkele onderwijsassistenten hebben de specialisatie 'ondersteuning van en omgaan met EMB-leerlingen' gevolgd. De onderwijsassistent wordt in staat gesteld zich verder te ontwikkelen en zich te richten op specifieke ontwikkeldoelen ten behoeve van de begeleiding van de leerlingen. Dit wordt gedaan aan de hand van de vaardigheidsmeter van Triqs. Daarnaast heeft de stichting een professionaliseringsaanbod, gericht op de leerdoelen, ontwikkelingen en vragen van teamleden. Dit aanbod bestaat o.a. uit trainingen, gericht op begeleiding van de doelgroep, zoals sensorische integratie, Nederlands met ondersteuning van gebaren (NMG) en voorkomen van en omgaan met agressie. Op deze wijze houdt en vergroot de onderwijsassistent zijn specialisatie voor het begeleiden van en bieden van ondersteuning aan onze doelgroep.

Nieuwe onderwijsassistenten volgen een tweejarig inscholingsprogramma dat is aangepast aan de doelgroep en het leerstofaanbod. Verschillende onderwijsassistenten zijn in het bezit van een EHBO- en/of BHV-diploma.

De Commissie van Begeleiding (CvB)

De Commissie van Begeleiding (CvB) is een commissie van deskundigen die aan de school verbonden zijn. De commissie bestaat uit de locatiedirecteur, de psycholoog, de psychologisch assistent, de jeugdarts, de maatschappelijk werker en de teamleider. De commissie kan uitgebreid worden met adviserende leden. De leden van de CvB dragen vanuit hun vakgebied de nodige informatie aan over de leerlingen. Ze brengen advies uit aan leraren of andere deskundigen over de specifieke hulp die een leerling (mogelijk) nodig heeft. De commissie heeft o.a. als taak om nieuw geplaatste leerlingen in beeld te krijgen, startbesprekingen te plannen, te adviseren bij vragen en problemen die zich gedurende de schoolloopbaan van leerlingen voordoen en om voldoende informatie te verzamelen om tot een goed ontwikkelingsperspectief van de leerling te komen. Indien de leerling vanuit het proces van handelingsgerichte diagnostiek, het Ontwikkelingsperspectief en het leerlingvolgsysteem niet meer aangewezen lijkt te zijn op ZML-onderwijs, wordt namens de CvB contact gezocht met de ouders.

Samen wordt er gezocht naar een passende oplossing. Bij het verlaten van onze school wordt een onderwijskundig rapport voor de vervolgopleiding of vervolgvoorziening opgesteld.

Deze informatie is alleen met schriftelijke instemming van de betrokken ouders ter inzage voor derden. Om de twee weken is er een bespreking van de CvB. De ouders krijgen een uitnodiging wanneer hun kind wordt besproken.

Het e-mailadres van de Commissie van Begeleiding is:
cvbwestland@hermanbroeren.nu

Aandachtsfunctionarissen kindermishandeling

De Herman Broerenstichting heeft vanwege de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling de leden van de CvB, de locatiedirecteuren en de teamleiders opgeleid tot erkende aandachtsfunctionarissen.

Deze teamleden hebben een specifieke deskundigheid op het gebied van kindermishandeling en huiselijk geweld.

Psycholoog en psychologisch assistent

De psycholoog is verantwoordelijk voor psychodiagnostisch en orthodidactisch onderzoek, het opstellen van begeleidingsplannen en het adviseren en begeleiden van leraren en ouders. Daarnaast coacht hij het team bij vraagstukken over de sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag of complexe leerproblemen. De psycholoog werkt nauw samen met de psychologisch assistent.

De psychologisch assistent is betrokken bij het intakeproces van nieuwe leerlingen en verzamelt informatie voor de toelaatbaarheidsverklaringen. Daarnaast ondersteunt zij bij het afnemen van testen en het voorbereiden van leerlingbesprekingen en voert zij psychologische onderzoeken uit onder verantwoordelijkheid van de psycholoog.

Schoolmaatschappelijk werk

Aan de school is een maatschappelijk werker verbonden: Irene Bevelander. Als maatschappelijk werker ondersteunt zij ouders, leraren en leerlingen bij het zoeken naar oplossingen voor allerlei vragen en problemen die te maken hebben met school, opvoeding of de thuissituatie.

U kunt ook contact met haar opnemen als er vragen zijn over de Jeugdwet, de Wet langdurige zorg, de WMO, dubbele kinderbijslag, bewindvoering, buitenschoolse opvang, de begeleiderskaart van de NS of bij een eventuele verwijzing naar specialistische hulp.

U kunt Irene Bevelander telefonisch of via e-mail bereiken; zij werkt op maandag, dinsdag en vrijdagochtend.

E-mail: ibevelander@hermanbroeren.nu
Telefoon: 0174 64 81 64.

Jeugdarts (schoolarts)

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is er voor ouders, kinderen en jongeren van 0-23 jaar. De artsen en verpleegkundigen volgen de groei en de ontwikkeling van elk kind. Ze geven advies over gezondheid en opvoeding en geven de noodzakelijke inentingen. De jeugdarts onderzoekt de algemene ontwikkeling en de gezondheid van uw kind op verschillende leeftijden. De jeugdarts nodigt ouders hiervoor uit. De jeugdarts kan u adviseren om verder onderzoek te laten doen en/of u doorverwijzen naar een specialist. Heeft u vragen en/of zorgen over de gezondheid of de ontwikkeling van uw kind, dan kunt u contact opnemen met Nelleke Meester; zij is als jeugdarts verbonden aan de school.

Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West:

Telefoon: 088 054 99 99.

Logopedist

Binnen de school is een logopedist werkzaam. Zij verzorgt groepslogopedie en ondersteunt leraren bij vragen op het gebied van taal, spraak, mondmotoriek, eten, drinken, stem en gehoor. De logopedist richt zich met name op de lessen groepslogopedie. Daarnaast adviseert en ondersteunt zij leraren, onderwijsassistenten en ouders op logopedisch gebied. De logopedist screent de nieuwe leerlingen en maakt een logopedisch verslag. Dit verslag bespreekt de logopedist bij de startbespreking in de CvB. Op basis van het logopedisch verslag wordt bepaald of er een verwijzing voor externe logopedie wordt afgegeven.

Individuele logopedie aan de ZML-leerlingen wordt aangeboden door een externe praktijk op basis van de zorgverzekering. In Naaldwijk heeft Logopediepraktijk Blokhuis binnen de school een praktijk.

Beleidsmedewerker

De beleidsmedewerker ondersteunt het managementteam bij het vertalen van de landelijke en bovenschoolse ontwikkelingen naar praktisch toepasbaar beleid op schoolniveau. De beleidsmedewerker ontwikkelt beleidsstukken, ondersteunt bij kwaliteitszorg en analyseert onderwijs- en leerlinggegevens ter ondersteuning van de schoolontwikkeling.

Schoolcoach

De schoolcoach is verantwoordelijk voor het begeleiden van nieuwe collega's tijdens hun inwerkperiode. Zij coacht o.a. op klassenmanagement, groepsorganisatie en pedagogisch-didactisch handelen. De schoolcoach begeleidt stagiaires, neemt vaardigheidsmeters af en ondersteunt collega's bij professionele groei.

I-coach

De I-coach ondersteunt collega's bij het effectief inzetten van ICT in het onderwijs. Zij verbindt techniek en didactiek en begeleidt het team in digitale vaardigheden, inzet van digitale leermiddelen en het inbedden van ICT in het onderwijsprogramma.

Privacy ambassadeur

De privacy ambassadeur ziet toe op de naleving van de AVG en is het aanspreekpunt binnen de locatie voor vragen over privacy en informatieveiligheid. Samen met de teamleider en Functionaris Gegevensbescherming draagt de privacy ambassadeur bij aan structurele bewustwording over privacy binnen de school.

De ICC'er

De ICC'ers (intern cultuur coördinatoren) dragen zorg voor cultuuronderwijs op school. Deze collega's ontwikkelen samen met het team cultuuraanbod binnen de thema's en zorgen voor verbinding met externe culturele aanbieders. De ICC'ers bewaken de doorgaande leerlijn en stimuleren actieve deelname aan kunst en cultuur.

Fysiotherapie en ergotherapie

Fysiotherapie wordt op basis van de zorgverzekering binnen de school verzorgd door een externe praktijk. In Naaldwijk wordt de fysiotherapie geboden door Kinderfysiotherapie Delft. Er is op school een aparte ruimte ingericht voor fysiotherapie.

Overige therapie

Op onze school is er in beperkte mate mogelijkheid tot het volgen van speltherapie of psychomotorische therapie (PMT) onder schooltijd. Dit wordt aangeboden door externe therapeuten die werkzaam zijn bij Advisium en wordt op basis van de zorgverzekering bekostigd. De therapeuten maken gebruik van de ruimte voor fysiotherapie en/of de interne gymzaal op het moment dat deze beschikbaar zijn.

6. PRAKTISCHE INFORMATIE

Onderwijs en opvoeding zijn zaken van ouders en school. Hierdoor hechten wij veel waarde aan een goed contact met ouders. Ouders zijn welkom op school en kunnen altijd informatie over hun kind krijgen en geven. Vanuit school houden wij ouders met regelmaat op de hoogte van vorderingen of belangrijke gebeurtenissen van hun kind. In hoofdstuk 3 kunt u lezen op welke wijze wij u op de hoogte houden. Als u een leraar wilt spreken, kunt u het beste voor of na schooltijd bellen.

Kennismakingsgesprekken

Aan het begin van het schooljaar zijn er kennismakingsgesprekken met de ouders, waarbij de leerling centraal staat. Het doel van het gesprek is o.a. de leerling goed te leren kennen, met de ouders kennis te maken, de ontwikkeling van de leerling samen te bespreken en school en thuis zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Tevens ontvangen ouders tijdens dit gesprek uitleg over het schoolprogramma, de vakken en de methodes. Deze gesprekken vinden op al onze locaties plaats in de eerste maand van het schooljaar.

Contact via Parro

Er wordt in onze school gewerkt met de schoolapp Parro. Dit is een communicatiemiddel voor scholen om laagdrempelig met ouders in contact te blijven. Via deze app worden de ouders op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen binnen de klas en de school. Ook vindt u belangrijke data van bijvoorbeeld vakanties, vrije dagen en koffieochtenden in Parro. Daarnaast worden oudergesprekken vanuit de gesprekscyclus gepland via de gesprekkenplanner. Ouders kunnen via Parro in een privé-bericht richting de leraar beschrijven hoe de dagen thuis verlopen. De leraar kan aangeven hoe het overdag op school gaat of wat er gedaan is. Via Parro kunnen ook foto's geplaatst worden die gedurende de schooldag zijn gemaakt. Met behulp van deze foto's kunt u met uw zoon of dochter de dag doorspreken. Ook kunt u zelf foto's delen in het gesprek met de leraar. De leraar beheert het account van de groep van uw zoon/dochter en nodigt u uit om lid te worden. U kunt de schoolapp Parro downloaden via Google Play of de App Store. U kunt ook via onze website inloggen op de webversie van Parro. De leraar en/of onderwijsassistent reageert doorgaans op Parro berichten buiten de leerlinggebonden tijd binnen zijn werktijden. Indien u een belangrijk bericht onder leerlinggebonden tijd (schooltijd) wilt doorgeven kunt u naar de administratie bellen.

Oudernieuwsbrief

U ontvangt voor iedere vakantie een digitale nieuwsbrief van de school. Hierin vindt u informatie met betrekking tot actuele thema's en activiteiten.

Koffieochtenden

Een aantal keer per schooljaar worden er koffie- en themaochtenden georganiseerd, waarbij ouders elkaar in informele sfeer kunnen ontmoeten. Wanneer de data bekend zijn, wordt u hierover geïnformeerd.

Website

De school heeft een zeer uitgebreide en actuele website: www.hermanbroerenschool.nu.

Hier vindt u allerlei informatie over o.a. het onderwijs- en leerlingenbeleid, het laatste nieuws, belangrijke data, informatie over de medezeggenschapsraad (MR) en de vereniging ouderraad (VOR) en verdere belangrijke informatie met betrekking tot de Herman Broerenschool. Onze school heeft ook een eigen Facebookpagina.

U kunt deze vinden op:

www.facebook.com/HermanBroerenschoolDelftEnNaaldwijk.

Schoolgids

In de schoolgids vindt u achtergrondinformatie over de school en informatie over het onderwijsaanbod, de doelen die wij nastreven en de begeleiding van de leerlingen. De schoolgids ontvangt u jaarlijks na de zomervakantie. De schoolgids is tevens digitaal te vinden op de website van de Herman Broerenschool.

Beleid en Protocollen

De Herman Broerenschool beschikt over een groot aantal beleidsstukken en protocollen, gericht op onderwijs en zorg voor de leerlingen. Denk hierbij o.a. aan onderwijskundig beleid, beleid pedagogisch klimaat en conflicthantering, document kwaliteitszorg, protocol ongewenste intimiteiten, protocol seksueel misbruik, pest(preventie)protocol, medicijnprotocol, meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en onderwijs aan EMB-leerlingen. De beleidsstukken en/of protocollen kunt u opvragen bij de locatiedirecteur of teamleider en een groot aantal protocollen kunt u vinden op onze website.

Medicatie

Gebruikt uw kind medicijnen en moeten die op school worden toegediend of heeft uw kind epilepsie, dan dienen hierover afspraken te worden gemaakt. Het medicijnprotocol geeft precies aan waar de verantwoordelijkheden liggen met betrekking tot het toedienen van de medicijnen en/of het uitvoeren van de medische handelingen. Het is van belang dat u de leraar op de hoogte houdt van wijzigingen in de medicatie.

Schoolmelk

Voor onze school geldt dat de ouderraad de mogelijkheid aanbiedt om een abonnement op schoolmelk te nemen. De schoolmelkbijdrage is € 27,50. Dit bedrag dient per schooljaar betaald te worden.

Gezond eten

Wij stimuleren onze leerlingen om een zo gezond mogelijk eetpatroon te ontwikkelen. Daarom vinden wij het belangrijk dat er bij de ochtendpauze en tijdens het middageten gezonde snacks en tussendoortjes genuttigd worden. Denk hierbij vooral aan fruit en groente.

Op maandag en vrijdag krijgen de leerlingen op school een warme groentelunch aangeboden, deze wordt bekostigd vanuit de subsidie schoolmaaltijden van het Jeugdeducatiefonds. Op woensdag wordt er extra aandacht besteed aan de lunch, dit wordt het eetplan genoemd. Tijdens het eetplan op woensdag werken leerlingen 45 minuten in de klas aan communicatie, zelfstandigheid en eet- en drinkvaardigheden. Leerlingen vragen op hun eigen niveau om servies en beleg, en oefenen zo met keuzes maken en sociaal contact. Dit eetmoment wordt begeleid door leraren, onderwijsassistenten en de schoollogopedist.

Ouderbijdrage

De VOR vraagt een vrijwillige bijdrage voor kosten die niet in aanmerking komen voor vergoeding door het Ministerie van Onderwijs. Het gaat daarbij om activiteiten waar extra kosten voor gemaakt worden. Denk hierbij o.a. aan kosten voor Sinterklaas, kerstviering, Pasen, de Koningsspelen en de inloopavond. De genoemde activiteiten vinden plaats onder schooltijd en zijn daardoor toegankelijk voor alle leerlingen. De hoogte van de vrijwillige bijdrage is € 30,00 per schooljaar.

De VOR vraagt naast de jaarlijkse vrijwillige bijdrage, een bijdrage voor de kosten van het jaarlijkse schoolreisje. Deze kosten worden jaarlijks opnieuw berekend en u wordt hier tijdig door de VOR over geïnformeerd.

Schoolkassa

De ouderbijdragen worden geïncasseerd via het digitale systeem Schoolkassa. Per bijdrage ontvangt u via Parro en/of via email van Schoolkassa een bericht met daarin het verzoek via iDEAL (in termijnen) te betalen. De voorna(a)men, achternaam, de klas waarin uw kind zit en uw contactgegevens worden uitsluitend gedeeld met de penningmeester van de VOR. Dat is nodig om betaalverzoeken te kunnen versturen. Uiteraard ziet de penningmeester bij ontvangst van de bijdrage ook het bankrekeningnummer met tenaamstelling van de overmakende partij. Wij achten veel waarde aan het zorgvuldig omgaan met alle persoonsgegevens, daarom heeft de penningmeester een geheimhoudingsverklaring getekend.

Schoolregels

Naast de grondwetregels heeft de Herman Broerenschool schoolregels en afspraken opgesteld. De personeelsleden, de leerlingen en de ouders zijn op de hoogte van de geldende schoolregels en afspraken. Zo zijn er o.a. regels op het gebied van omgaan met elkaar, regels op straat, pleinregels en het gebruik van mobiele telefoons en dergelijke. Belangrijke gedragsregels vindt u ook op onze website.

Grondwetregels Vreedzame School

- Wij helpen elkaar
- Wij zijn aardig voor elkaar
- Wij zijn trots op onszelf en op elkaar
- Wij leren door te proberen
- Wij zijn goed zoals we zijn
- Wij hebben respect voor elkaar
- Wij houden ons aan de grondwet
- Wij zeggen eerst STOP en lossen het dan op

Kledingvoorschriften

Het is scholen toegestaan vanuit wet- en regelgeving om kledingvoorschriften te hanteren. Zowel voor personeel als leerlingen vinden wij het niet nodig voorschriften met betrekking tot kleding te hebben, op drie uitzonderingen na.

Niet toegestaan is:

- het dragen van uitdagende kleding;
- het dragen van weinig tot niets verhullende kleding;
- het dragen van hoofdbedekking en/of gelaatsbedekking in de vorm van petten, hoofddoekjes en sjaaltjes in de schoolgebouwen c.q. tijdens de onderwijssituaties buiten de schoolgebouwen. Uitzondering is mogelijk bijv. vanuit geloofsovertuiging. Wanneer je gebruik wilt maken van deze uitzondering kun je contact opnemen met de locatiedirecteur.

Telefoongebruik op school

Hoewel we op school de meerwaarde van de telefoon in vele opzichten zien, gaan we er als school vanuit dat onze leerlingen beter leren en meer sociale contacten aangaan als de leerlingen geen beschikking hebben over hun telefoon tijdens schooltijden. De telefoon wordt in de ochtend ingeleverd bij de leraar van de groep. Deze zorgt dat de telefoon veilig opgeborgen ligt gedurende de lestijd. Een uitzondering hierop kan zijn als er een les gegeven wordt over bijvoorbeeld apps die de zelfstandigheid zouden kunnen vergroten. Als er in hele specifieke gevallen moet afgeweken worden van de regel, kan dit in overleg met de leraar.

Beleid inzake persoonlijke eigendommen

Het bevoegd gezag van de school aanvaardt geen aansprakelijkheid in geval van vernieling, verlies, ontvreemding of beschadiging van (privé)eigendom van leerlingen, hun ouders, personeel of vrijwilligers, tenzij er sprake is van nalatigheid van medewerkers.

Beeldcoaching

We zijn er continu op gericht de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren door leraren en onderwijsassistenten te begeleiden. Dit kan gebeuren met behulp van observaties en video-opnames in de klas. De observaties en video-opnames worden besproken door de teamleider en de leraar en/of onderwijsassistent. Via het toestemmingsformulier beeldmateriaal zal aan de ouders om toestemming gevraagd worden.

Schooltijden

Maandag	8.45 uur tot 14.30 uur
Dinsdag	8.45 uur tot 14.30 uur
Woensdag	8.45 uur tot 12.30 uur
Donderdag	8.45 uur tot 14.30 uur
Vrijdag	8.45 uur tot 14.30 uur

Leerlingen dienen te voldoen aan het wettelijk gestelde minimum aantal lessen en dienen mee te doen aan alle activiteiten die op het rooster vermeld staan. Ontheffing kan slechts door de Onderwijsinspectie verleend worden op grond van medische en/of andere zwaarwichtige redenen.

Pauzes

Een hele schooldag voor het SO duurt 5,25 uur, op woensdag 3,75 uur. Het kwartier ochtendpauze hoort bij de lestijd en ook het eten in de morgen en de lunchtijd tussen de middag zijn lestijd. Dit betekent dat er tijdens deze momenten actief wordt gewerkt aan doelen ter

bevordering van de sociale redzaamheid en/of gezond gedrag of dat er tijdens de lunch een lesactiviteit wordt aangeboden.

Verplichte lestijd

Volgens de Wet op de expertisecentra is het minimum aantal uren dat wordt voorgeschreven aan het SO gemiddeld 940 uur per schooljaar. Totaal moet over 8 jaren minstens 7.520 uur onderwijs gegeven worden.

Maatregelen ter voorkoming van lesuitval

In de regel vindt er geen lesuitval plaats. In geval van ziekte van de leraar wordt er gezorgd voor vervanging. Gezien het ontbreken van voldoende invallers kan het voorkomen dat er een klas wordt verdeeld over andere klassen en in uiterste gevallen wordt gevraagd of leerlingen thuis kunnen blijven.

Leerplicht

Volgens de leerplicht moet een kind uiterlijk op de eerste dag van de nieuwe maand na zijn of haar vijfde verjaardag naar school. Dit mag ook eerder. Op de Herman Broerenschool is de minimum toelatingsleeftijd 4 jaar.

Buiten de schoolvakanties om mag u uw kind niet meenemen op vakantie. Als ouders vanwege hun beroep niet in de schoolvakanties op vakantie kunnen gaan, mag de leerling maximaal 2 weken (10 dagen) per jaar extra verlof opnemen. Dit is niet mogelijk in de eerste twee lesweken van het nieuwe schooljaar. Verlof in verband met belangrijke omstandigheden is wel mogelijk. Aanvragen van verlof kunt u doen bij de teamleider door middel van het verlofaanvraagformulier, dat te downloaden is via onze website. Wilt u meer dan 10 dagen verlof aanvragen, dan beslist de leerplichtambtenaar over uw verzoek. Het is ook mogelijk om verlof aan te vragen voor religieuze feestdagen, zoals het Suikerfeest, het Holifeest of het Joods Nieuwjaar. Meer informatie kunt u vinden op onze website, waar u ook dit verlofformulier kunt downloaden.

Ziekmelden of om andere reden niet op school

Dagelijks wordt door de leraar de absentieregistratie bijgehouden. Als een leerling afwezig is, zorgt u dat dit voor de aanvang van de lestijd, vóór 8.30 uur, via Parro is gemeld. Indien een leerling niet op school verschenen is, nemen wij voor 10.00 uur contact op met de ouders. De leraar maakt bij de absentieregistratie onderscheid tussen verlof, ziekte en niet-afgemeld afwezig.

De school is wettelijk verplicht om bij ongeoorloofd verzuim van 16 uur van de lestijd binnen vier weken een melding van het verzuim te maken bij de afdeling Leerplicht van uw gemeente. Als hier sprake van is,

dan roept de leerplichtambtenaar de ouders op en wordt onderzocht of er inderdaad sprake is van ongeoorloofd verzuim. Als dit het geval is, wordt onderzocht wat de redenen zijn van dit verzuim en worden er afspraken gemaakt om het verzuim te beëindigen. Daarnaast geldt deze wettelijke verplichting ook bij regelmatig te laat komen. In bovenstaande situaties zal de leraar eerst contact opnemen met de ouders om inzicht in de situatie te krijgen en ouders te informeren over de melding, alvorens de leerplichtambtenaar in te lichten.

Vakanties

Herfstvakantie	20-10-2025 t/m 24-10-2025
Kerstvakantie	22-12-2025 t/m 02-01-2026
Voorjaarsvakantie	16-02-2026 t/m 20-02-2026
Goede Vrijdag en Pasen	03-04-2026 en 06-04-2026
Meivakantie incl. Koningsdag	20-04-2026 t/m 01-05-2026
Bevrijdingsdag	05-05-2026
Hemelvaart	14-05-2026 en 15-05-2026
Pinksteren	25-05-2026
Zomervakantie	20-07-2026 t/m 28-08-2026

Informatie gescheiden ouders

Volgens het Burgerlijk Wetboek hebben scholen een informatieplicht. De school is verplicht om beide ouders te informeren over belangrijke feiten en omstandigheden van het kind. Dit recht blijft bestaan na (echt)scheiding, ook wanneer een ouder niet meer met gezag is belast, ook wanneer een ouder geen omgang heeft met het kind. (Artikel 337c van boek 1 van het burgerlijk wetboek). Ontwikkelingsperspectieplannen (OPP), leerlingprofielen, evaluaties van het OPP, schoolrapporten, uitslagen CITO-toetsen, uitslagen schoolonderzoeken, onderwijskundige rapporten en schoolfoto's kunnen worden verstrekt en er is gelegenheid om oudergesprekken te voeren en schoolactiviteiten (dit alleen als beide ouders en het kind dit willen) bij te wonen.

Informatieverstrekking is van belang om te voorkomen dat het kind van zijn of haar ouders vervreemdt. Dit is een wederkerig belang van kind en ouder. In het geval van problematische echtscheidingen kan een probleem ontstaan. Uitgangspunt voor de school is het belang van het kind. Het belang van het kind is het beste gediend als de school buiten de strijd van de ouders blijft en uitvoering geeft aan de wet- en regelgeving ten aanzien van informatieverstrekking aan ouders. Men mag van de school verwachten dat zij zich neutraal opstelt en beide ouders in principe van gelijke informatie voorziet.

Uitzonderingen op deze plicht tot informatieverstrekking:

- Indien een rechterlijke beschikking kan worden getoond, waarin het recht op informatie is beperkt.
- In gevallen dat de informatie in verband met het beroepsgeheim ook niet aan de andere ouder wordt verstrekt.
- Als de informatieverstrekking niet in het belang is van het kind. In dit geval zal de school zwaarwegende argumenten moeten hanteren om informatie te weigeren. De ouder kan dit laten toetsen door een klachtencommissie of een rechter.

Afspraken informatie voogden, gezinsvervangende tehuizen

Wanneer er sprake is van een voogd, is deze de eerste contactpersoon voor school. Medewerkers van gezinsvervangende tehuizen zijn in principe geen gesprekspersoon voor school, behalve over alledaagse zaken als het vergeten van sportkleding of een tussendoortje, tenzij ouders of voogd hieranders over beslissen.

Vervoer

Veel van onze leerlingen lukt het niet om zelfstandig te reizen. Zij zijn aangewezen op aangepast vervoer. De Commissie van Begeleiding (CvB) van onze school adviseert de gemeente jaarlijks of leerlingen aangewezen zijn op aangepast vervoer of dat zij gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. De gemeente bepaalt of zij instemt met het advies van de CvB. Wilt u meer informatie over de verordening van leerlingenvervoer, dan kunt u de website van uw gemeente raadplegen. De organisatie van het aangepast vervoer ligt bij het bedrijf dat de gemeente heeft aangesteld. U ontvangt voor de zomer een informatiebrief met de gegevens van dit bedrijf. Deze organisatie bepaalt de samenstelling en welke routes de taxi's rijden. Deze organisatie staat los van de school. Als er problemen zijn met het vervoer en u komt er met de buschauffeur of de begeleider niet uit, dan kunt u altijd bellen met de organisatie die verantwoordelijk is voor het vervoer of met de afdeling Onderwijs van de gemeente, waarin u woont.

Vervoer van leerlingen door ouders/verzorgers van de school

Aan het begin van de schoolloopbaan wordt aan ouder(s)/verzorgers gevraagd om wel/geen toestemming te geven dat de leerling vervoerd mag worden door een andere ouder/verzorger van de school en/of college voor de gehele SO en/of VSO periode. De ouders/verzorgers kunnen ten alle tijden deze toestemming weer intrekken. Dit kunt u doen via de administratie.

7. SAMENWERKING

SAMENWERKINGSVERBANDEN PASSEND ONDERWIJS

Het doel van passend onderwijs is dat alle leerlingen, dus ook leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, een passende onderwijsplek krijgen. Uitgangspunt daarbij is: regulier als het kan, speciaal als het moet. Sinds de Wet op passend onderwijs werkt de Herman Broerenschool met verschillende scholen samen in een samenwerkingsverband. De scholen in het samenwerkingsverband maken onderling afspraken over hoe ze ervoor zorgen dat alle leerlingen onderwijs krijgen dat bij hen past.

De Herman Broerenschool is aangesloten bij de volgende samenwerkingsverbanden:

- Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs Westland
- Samenwerkingsverband
Passend Primair Onderwijs Haaglanden

Scholen

De Herman Broerenschool werkt met verschillende scholen in de omgeving samen. Hieronder valt onder andere de afstemming van het onderwijsaanbod. Waar mogelijk en nodig neemt de Herman Broerenschool deel aan overleggen omtrent de organisatie van integrale leerlingenzorg in de regio's.

Externe partners

Om handelingsverlegenheid zo veel mogelijk te voorkomen, zoekt de school ook samenwerking met organisaties als:

- Sociaal Kernteam (SKT)
- Jeugdhulpverlening: verschillende instanties (o.a. MEE en jeugdteams vanuit de gemeentes)
- Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West
- GGZ
- Youz: centrum voor psychiatrie en verstandelijke beperking
- CCE: het centrum voor Consultatie en Expertise, biedt expertise op het gebied van ernstig probleemgedrag bij mensen met een stoornis of blijvende beperking
- Therapeuten op het gebied van zelfvertrouwen: psycho-educatie, speltherapie e.d.
- Leerplicht
- Veilig Thuis (VT)

8. DE HERMAN BROERENSTICHTING

De Herman Broerenstichting werd opgericht op 1 oktober 1970. Het doel van de Herman Broerenstichting is het behartigen van de belangen van leerlingen met beperkte verstandelijke vermogens. De naam Herman Broeren komt van een bevlogen inspecteur van het Buitengewoon Lager Onderwijs, die halverwege de vorige eeuw een belangrijke rol speelde in de ontwikkeling van wat we nu Speciaal Onderwijs noemen. Hij begon als gymleraar, studeerde pedagogiek en werd één van de twee inspecteurs in Nederland op dit gebied. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij actief in het verzet en hervatte na gevangenschap zijn werk vol toewijding.

Aan het begin van het nieuwe schooljaar 2010-2011 is de Wet goed onderwijs, goed bestuur van kracht geworden. Goed onderwijs betekent dat iedere school verantwoordelijk is voor het geven van kwalitatief goed onderwijs. Goed bestuur betekent dat ieder bestuur wordt geacht te functioneren volgens de algemene principes van goed bestuur. Als onderdeel daarvan stelt de wet als voorwaarde dat het interne toezicht op het bestuur goed wordt geregeld. Er dient dan ook een scheiding te zijn tussen het intern toezicht en het bestuur. Sinds 2012 kent de Herman Broerenstichting een Raad van Toezicht en een College van Bestuur.

De Raad van Toezicht en het bestuur van de Herman Broerenstichting conformeren zich aan de Code Goed Bestuur van de PO-raad. Deze code moet er mede voor zorgen dat scholen in het primair onderwijs goed bestuur hebben en houden. In de Code Goed Bestuur staan onder andere bepalingen over de functiescheiding tussen bestuur en intern toezicht, de zorg voor kwalitatief goed onderwijs en een optimale ontwikkeling van leerlingen en medewerkers.

De Code Goed Bestuur kunt u vinden op onze website www.hermanbroerenstichting.nu.

De jaarverantwoording

Het bestuur van de Herman Broerenstichting stelt jaarlijks een jaarverantwoording over het voorafgaande kalenderjaar vast. De jaarverantwoording bestaat uit een bestuursverslag en een jaarrekening. De jaarverantwoording wordt in opdracht van de Raad van Toezicht gecontroleerd door een onafhankelijke accountant. Deze controle houdt in dat de accountant vast moet stellen of de financiële middelen doelmatig en rechtmatig zijn besteed.

Van deze controle wordt door de accountant een verslag gemaakt. Indien er onrechtmatige bestedingen zijn gedaan, dient de accountant dit aan de minister te melden. De jaarverantwoording moet voor 1 juli van elk jaar verzonden worden naar DUO. De jaarverantwoording kunt u via onze website downloaden.

Verzekeringen

Het bestuur van de Herman Broerenstichting heeft een collectieve ongevallenverzekering voor leerlingen afgesloten. De geldigheid is: op school, onderweg van en naar school en tijdens schoolactiviteiten. Daarnaast is er een WA-verzekering afgesloten voor iedereen die op school activiteiten verricht.

KWALITEITSBELEID

Binnen het kwaliteitsbeleid van de Herman Broerenstichting maakt elke locatie jaarlijks een jaarplan dat ter instemming aan de MR wordt voorgelegd. In dat jaarplan worden de doelstellingen van het voorgaande jaar geëvalueerd en worden nieuwe doelstellingen vastgelegd. In het bestuursverslag van de jaarverantwoording wordt hiervan verslag gedaan. De jaarverantwoording kunt u downloaden via onze website.

Realisatie van de beleidsvoornemens locatie Westland

De beleidsvoornemens worden beschreven in een jaarplan wat een schooljaar omvat. Van de in het jaarplan 2023/2024 genoemde doelen zijn de onderstaande doelen gerealiseerd en onderdeel geworden van ons onderwijsbeleid.

- Om de kennis van het team te vergroten wordt scholing georganiseerd m.b.t. o.a. het model Došen, traumasensitief onderwijs, spel en Zedemo.
- Er is een implementatieplan voor de invoering van LACCS in de onderwijszorggroepen.
- Er is een implementatieplan voor het NT2 onderwijs in de komende jaren.
- Er komt een document inzake het beleid arbeidstoeleiding, uitstroom, stages, praktijkleren, praktijk voorbereidend onderwijs en nazorg.
- De leerlijn burgerschap wordt ontwikkeld.
- Verschillende thema's van de gezonde school worden geïmplementeerd.
- We evalueren de basiskwaliteit.
- We onderzoeken wat de beste manier is om onafhankelijk onze leerlingen te toetsen en de opbrengsten daarvan te gebruiken.

- We maken 'Leren moet je doen' bereikbaarder door het inrichten van praktijkruimtes op beide vestigingen en door een derde schoolbus aan te kopen.
- De communicatie en samenwerking met ouders worden verbeterd m.b.v. o.a. een duidelijker OPP, afspraken rondom de communicatie in het algemeen en de communicatie met anderstalige ouders in het bijzonder en geïntensiveerde contacten met ouders bij de overgang van SO naar VSO.
- We creëren maatwerk voor de leerlingen die dit nodig hebben d.m.v. het Onderwijzorgarrangementen en intensiveren de contacten met zorginstanties teneinde betere uitstroommogelijkheden te creëren.

In het jaarplan 2024-2025 zijn onderstaande onderwijsdoelen opgenomen. De doelen die in 2023-2024 niet gerealiseerd zijn maken daar onderdeel van uit.

- Alle medewerkers zijn geschoold met betrekking tot het model van em. Prof. Dr. Anton Došen en deze expertise vormt een belangrijke basis voor ons handelen.
- Het beleidsstuk pedagogisch klimaat & conflicthantering is geëvalueerd en geoptimaliseerd.
- Er is een rust/escape ruimte gerealiseerd voor het VSO
- LACCS scholing wordt georganiseerd voor de afdeling OZG
- Er komt een document inzake het beleid arbeidstoeleiding, uitstroom, stages, praktijkleren, praktijk voorbereidend onderwijs en nazorg.
- Verschillende thema's van de gezonde school worden geïmplementeerd.
- We evalueren de basiskwaliteit.
- We maken een keuze in de onafhankelijk toetsen voor onze leerlingen en de opbrengsten daarvan te gebruiken.
- We creëren maatwerk voor de leerlingen die dit nodig hebben d.m.v. het Onderwijzorgarrangementen en intensiveren de contacten met zorginstanties teneinde betere uitstroommogelijkheden te creëren.
- We onderzoeken of LOGO 3000 voor het SO voor de taalontwikkeling geschikt is.
- Het Praktijk Vormend Onderwijs wordt in beide vestigingen opnieuw vormgegeven, o.a. richten we de praktijkruimte verzorging opnieuw in, voor tuinieren wordt gebruikt gemaakt van de kas van Moestuin Westland en we voeren een pilot 'herziene opleiding heftruckcertificaat'.
- Sociaal maatschappelijke ontwikkeling en burgerschap. Er is een eigen leerlijn sociaal emotionele ontwikkeling in combinatie met burgerschap ontwikkeld, gepresenteerd en ingevoerd.

- Er is een ICT-i-coach, deze speelt een belangrijke rol in de digitale transitie door actualiteit aan te dragen, te ondersteunen en in het begeleiden en verbinden van medewerkers. Digitale middelen en software is beschikbaar en wordt toegepast in leer/onderwijssituaties.
- Spel wordt doelgericht ingezet in het SO om de ontwikkeling van de leerlingen in brede zin te stimuleren.
- Bewegend leren integreren binnen ons onderwijs.

PRIVACYWETGEVING

Sinds mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht. Deze nieuwe Europese privacywetgeving bevat striktere regels over de omgang en verwerking van persoonsgegevens. Voor de Herman Broerenstichting geldt dat wij de privacy van leerlingen zo goed mogelijk beschermen. Daartoe hebben wij onder andere IBP-beleid (informatiebeveiliging en privacy-beleid) ontwikkeld, vragen wij de ouders of wij beeldmateriaal van leerlingen mogen gebruiken en hebben wij een functionaris gegevensbescherming aangewezen.

Heeft u vragen aan de functionaris gegevensbescherming, dan kunt u hem bereiken via fg@hermanbroeren.nu.

Toestemming beeldmateriaal

Bij de start van de schoolloopbaan wordt de ouders van onze leerlingen gevraagd het formulier toestemming beeldmateriaal in te vullen. Hierin geven zij toestemming voor het gebruik van foto's en video's waarop hun kind te zien is. Hetgeen ingevuld is, blijft in principe gedurende de gehele schoolloopbaan van uw zoon of dochter van kracht. Mocht u tussentijds toch iets willen wijzigingen in de toestemmingen, kan dit natuurlijk altijd. U kunt dan een nieuw toestemmingsformulier opvragen bij de leraar of de administratie. Ook als u wilt weten waarvoor u eerder toestemming hebt gegeven, kunt u contact opnemen met de administratie.

DE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

De medezeggenschapsraad (MR) draagt bij aan de participatie van de ouders. Behalve een MR voor alle locaties, hebben de locaties Delft en Westland ook een eigen deelraad.

MR: De MR bestaat uit 8 leden van wie:

- 4 leden vanuit de locatie Delft, waarvan 2 personeelsleden en 2 ouderleden;
- 4 leden vanuit de locatie Westland, waarvan 2 personeelsleden en 2 ouderleden;
- De voorzitter van elke deelraad is automatisch lid van de MR;
- De beide deelraden zorgen vervolgens voor de 3 andere leden.

Deelraad: Elke deelraad bestaat uit 6 leden van wie:

- 3 leden door en uit het personeel worden gekozen;
- 3 leden door en uit ouders worden gekozen.

De MR spreekt namens de achterban en vertegenwoordigt deze. De MR bespreekt diverse onderwerpen op verzoek van directie, bestuur of op verzoek van ouders of personeel. De MR wordt in de gelegenheid gesteld instemming en/of advies uit te brengen over het door de directie en/of het bestuur voorgenomen beleid betreffende de school, zoals de kwaliteit van het onderwijs, het vakantierooster en de financiën van de school.

U kunt de MR bereiken via:

mr@hermanbroeren.nu.

De deelraad van de MR is te bereiken via:

deelraadwestland@hermanbroeren.nu.

DE VERENIGING OUDERRAAD

Op de Herman Broerenschool is een Vereniging Ouderraad (VOR) actief. De VOR heeft zich georganiseerd via een eigen vereniging. De VOR bestaat uit enthousiaste ouders die meedenken en meehelpen bij het organiseren van allerlei activiteiten in en om de school. De VOR werkt nauw samen met de medezeggenschapsraad en het team.

U kunt de VOR per e-mail bereiken:

VOR Westland: vorwestland@hermanbroeren.nu

PESTEN

De Wet veiligheid op school regelt dat scholen zich inspinnen om pesten tegen te gaan en de sociale veiligheid op school te verbeteren. Leerlingen en ouders kunnen pestgedrag behalve bij de leraar ook melden bij de teamleider.

MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Op de Herman Broerenschool/college werken we met een meldcode bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld. Dit is een wettelijke verplichting. De meldcode beschrijft de stappen die we kunnen nemen bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De eerste stap is dat de medewerkers die met de leerling te maken hebben, de signalen in kaart brengen. Daarbij kan de leraar of onderwijsassistent een gesprek met ouders/verzorgers hebben om de signalen te delen.

In **de tweede stap** worden signalen besproken met collega's binnen school. De teamleiders, de maatschappelijk werker, de psycholoog/orthopedagoog en de locatiedirecteur zijn getraind als aandachtsfunctionaris. Zij kunnen medewerkers advies geven over welke stappen er genomen kunnen worden. Soms wordt er op anonieme basis contact opgenomen met Veilig Thuis om de situatie te bespreken.

In **de derde stap** volgt een gesprek met ouders/verzorgers waarin de zorgen gedeeld worden.

Daarna beoordelen we in **de vierde stap** de ernst van het vermoeden van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. We gebruiken daarbij vijf vragen om de ernst van de situatie zo goed mogelijk te kunnen inschatten.

In **de vijfde stap** nemen we de beslissing om een melding bij Veilig Thuis te doen. Een melding bij Veilig Thuis zal in principe altijd vooraf met ouders/verzorgers besproken worden behalve als de veiligheid van het kind daardoor in gevaar kan komen. In stap vijf beoordelen we ook of er hulp in het gezin geboden kan worden.

De stappen van de meldcode worden hieronder nog eens in schema gezet.

Voor meer informatie kunt u terecht op de website www.veiligthuis.nl

KLACHTEN

Overall waar mensen werken, kunnen fouten worden gemaakt. Wij willen u dan ook uitnodigen om naar school te komen indien u het vermoeden heeft dat iets niet goed is gegaan. Natuurlijk probeert u eerst met het personeelslid dat het betreft, het probleem op te lossen. Lukt dit niet voldoende, neem dan contact op met de locatiecoördinator of met de locatiedirecteur.

Het is uiteraard ook mogelijk dat u zelf het initiatief neemt om contact met de vertrouwenspersoon op te nemen. De vertrouwenspersoon is in staat om u vanuit een onpartijdige positie, te begeleiden bij het komen tot een goede afhandeling van de klacht.

Heeft u nog vragen over bovenstaande procedure, neem dan contact op met het bestuursbureau.

De Herman Broerenstichting gebruikt het model klachtenregeling van de landelijke ouderorganisaties, schoolleidersorganisaties, vakorganisaties en besturenorganisaties. Meer informatie over onze klachtenprocedure kunt u vinden op onze website www.hermanbroerenschool.nu.

Vertrouwenspersoon

Mevr. M. Kooiker

De vertrouwenspersoon is te bereiken via e-mail: m.kooiker@1801.nl

Landelijke klachtencommissie

Leerlingen, ouders van minderjarige leerlingen en personeelsleden kunnen, binnen een termijn van één jaar (tenzij de klachtencommissie anders beslist) klachten indienen over handelingen, besluiten en gedragingen van de directie, personeelsleden, het bestuur, leerlingen of ouders. Het klachtrecht is geregeld in artikel 23 WEC. De commissie geeft geen bindend oordeel, maar formuleert een advies aan het bestuur.

De Herman Broerenstichting is aangesloten bij:
Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC).
Postbus 85191, 3508 AD Utrecht
Telefoon: 030 280 95 90
E-mail: info@onderwijsgeschillen.nl
Website: www.onderwijsgeschillen.nl

Klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld:
Meldpunt vertrouwensinspecteurs.
Telefoon: 0900 111 31 11 (lokaal tarief).

Kijk ook op onze website voor het protocol ongewenste intimiteiten tussen leerlingen en het protocol seksueel misbruik.

MEDIATION

Mediation is een interventie van een bemiddelaar om personen die een geschil hebben of hebben gehad met elkaar in gesprek te brengen om onderling tot een oplossing te komen. Goede communicatie blijft een kunst. In situaties waarbij de communicatie om welke reden dan ook stagneert, lopen we het risico elkaar kwijt te raken. Als Herman Broerenstichting is ons uitgangspunt de communicatie open en constructief te houden en het belang van de leerling daarbij niet uit het oog te verliezen. Hiervoor zullen wij in sommige gevallen gebruikmaken van mediation. De vrijwilligheid van partijen om aan mediation deel te nemen wordt als kernelement van mediation beschouwd. Elke mediation vindt dan ook plaats op basis van vrijwilligheid en vrijblijvendheid van alle daarbij betrokkenen. De mediator stelt vragen en geeft geen advies. Hij helpt en ondersteunt het proces om betrokkenen zelf tot een gezamenlijke oplossing te laten komen.

Als Herman Broerenstichting maken wij in voorkomende gevallen gebruik van een onafhankelijke en externe mediator:

De heer E. Vleeming

E-mail: egbert@argentare.nl

SPONSORING

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft samen met veertien organisaties een convenant gesloten, waarin afspraken voor sponsoring in het primair en het voortgezet onderwijs zijn vastgesteld. Dit convenant zal door de Herman Broerenstichting aangehaald worden indien de Herman Broerenschool te maken krijgt met een bedrijf dat de school wil sponsoren. In het convenant zijn gedragsregels voor sponsoring vastgelegd. Deze fungeren als basis bij het sluiten van een sponsorovereenkomst. Het beleid ten aanzien van sponsoring is te vinden op onze website.

8. BIJLAGE 1: ONDERSTEUNINGSAANBOD HERMAN BROERENSCHOOL

Het ondersteuningsaanbod legt uit welke hulp en begeleiding wij bieden, hoe we samenwerken met andere organisaties en hoe we als school werken. We maken deel uit van het samenwerkingsverband SPOW en SPPOH.

Zorgplicht

Als school hebben wij de wettelijke verplichting om ervoor te zorgen dat elk kind een plek krijgt die bij hem of haar past, ook wanneer extra hulp nodig is. Deze verplichting, de zorgplicht, geldt zowel voor leerlingen die al op school zitten als voor kinderen die zich aanmelden. In overleg met ouders zoeken we samen naar de best mogelijke ondersteuning en een passende onderwijsplek. We werken hiervoor samen met de samenwerkingsverbanden en andere partners.

Ondersteuningsaanbod van de school

De ondersteuningsstructuur van de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege bestaat uit basisondersteuning en extra ondersteuning.

Basisondersteuning

De basisondersteuning is de ondersteuning die voor alle leerlingen van toepassing is. Binnen onze basiszorg wordt uitgegaan van de PDCA-cyclus, waarbij middels een cyclische aanpak gezorgd wordt voor het continu monitoren en sturen van de ontwikkeling van de leerling. Het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van de leerling beschrijft de bevorderende en de belemmerende factoren en de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

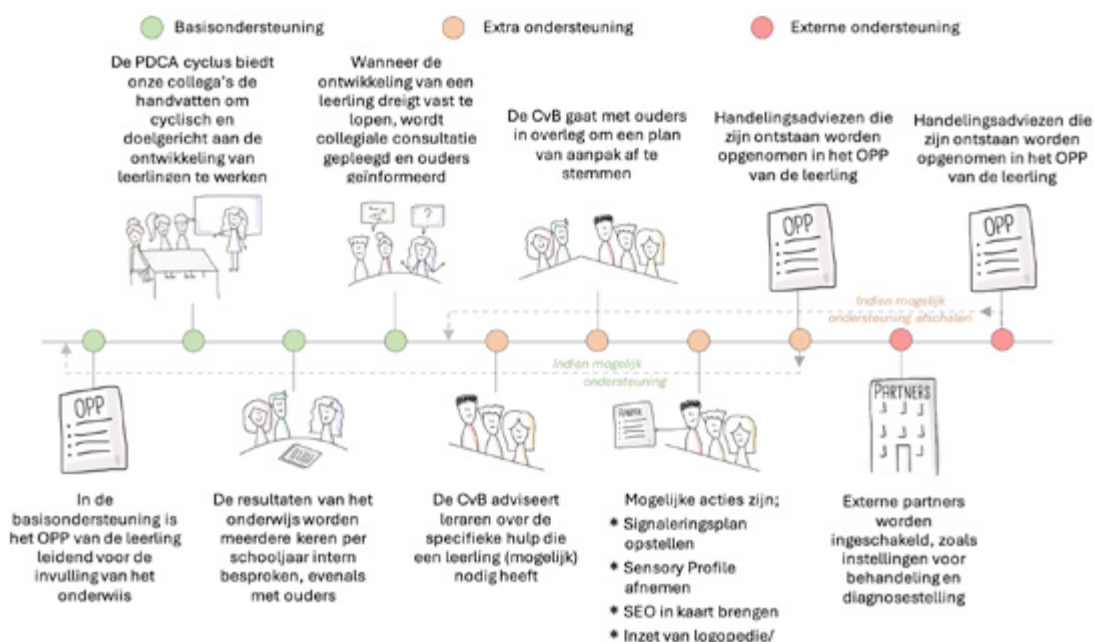
en is hiermee het uitgangspunt van het onderwijs voor de leerling. Meer informatie over deze basiszorg is beschreven in [hoofdstuk 3](#) van de schoolgids.

Extra ondersteuning

Wanneer een leerling meer hulp nodig heeft dan binnen de basisondersteuning van de school geboden kan worden, zijn er mogelijkheden tot extra ondersteuning. Er wordt in eerste instantie een beroep gedaan op de Commissie van Begeleiding (CvB). Dit is een commissie van deskundigen die aan de school verbonden zijn, bestaande uit de locatiedirecteur, teamleiders, orthopedagoog/psycholoog, schoolmaatschappelijk werker, schoolarts en psychologisch assistent. De Commissie van Begeleiding stelt in breder overleg met ouders een plan van aanpak op om te zorgen dat de leerling met extra handelingsadviezen binnen de zorgstructuur van onze school tot ontwikkeling kan komen. Mogelijke acties kunnen het opstellen van een signaleringsplan zijn, het in kaart brengen van de sociaal-emotionele ontwikkelingsleeftijd of de inzet van logopedie en/of fysiotherapie.

Visualisatie ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur van onze school is visueel gemaakt in onderstaande afbeelding.

Sterke punten in onze ondersteuning

Onze school biedt onderwijs en ondersteuning op maat voor leerlingen met diverse onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Dit gebeurt met een team van flexibele en gespecialiseerde leraren, ondersteund door breed inzetbare onderwijsassistenten. De Commissie van Begeleiding staat dicht op het team en de leerlingen. Hierdoor kan de zorg en het onderwijs goed worden gemonitord en kan er snel worden bijgestuurd wanneer dit nodig blijkt. We werken met een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) voor al onze leerlingen, waarin de bevorderende en belemmerende factoren en onderwijsbehoeften van leerlingen in kaart worden gebracht.

Leren moet je doen!

is het motto van de school en kenmerkt ons onderwijs. Leerlingen leren door ervaring en praktijkgerichte activiteiten, zoals sport-, muziek- en theaterworkshops, museumbezoeken en natuurexcursies. Het onderwijs is gericht op zelfstandigheid, zelfredzaamheid en een goede voorbereiding op de toekomst: wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. We benaderen leerlingen positief en stemmen ons onderwijs af op hun cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling, met aandacht voor de prikkelverwerking.

Onze school is Vreedzaam: de klassen en de school wordt beschouwd als leefgemeenschap, waarbinnen leerlingen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen. Leerlingen leren wat het betekent om een 'democratisch burger' te zijn: open staan voor en kunnen overbruggen van verschillen tussen mensen, een bijdrage leveren aan het algemeen belang en actief verantwoordelijk willen zijn voor de gemeenschap.

Binnen zowel het SO als het VSO hebben we onderwijszorggroepen (OZG) voor leerlingen met ernstige meervoudige beperkingen (EMB). Door de inzet van zorgmedewerkers (vanuit Ipse de Bruggen), een kleinere groepssamenstelling en een gestructureerd dagprogramma wordt veiligheid en rust geboden zodat de leerlingen zich verder kunnen ontwikkelen. Er is aandacht voor de afwisseling van in- en ontspanning, sensopathische activiteiten, individuele dagritmeborden en TEACCH. Professionalisering van het team wordt vormgegeven door regelmatige scholing en trainingen, zoals de EMB-opleiding (LACCS), sensorische informatieverwerking, Geef me de 5 en omgaan met agressie.

Benodigde schoolse vaardigheden

Om tot ontwikkeling te komen op school, is het van belang dat een leerling schoolbaar is. De schoolbaarheid van een

leerling wil zeggen dat het gedrag van de leerling passend is binnen het groepsproces in de klas en het welbevinden van de leerling niet voortdurend onder druk staat door de schoolse setting. Daarnaast verwachten we dat de leerling profiteert van het onderwijs en ontwikkeling laat zien op de leergebieden die vermeld zijn in het OPP.

De volgende (schoolse) vaardigheden zijn van belang bij het bepalen van de schoolbaarheid van de leerling:

Schoolse vaardigheid

Zelfredzaamheid	De leerling kan meedraaien in de routines en structuur van de groep en is in staat om (verbale) instructie op te volgen.
Werkhouding	De leerling kan tot werken komen met begeleiding op afstand, kan langere tijd blijven zitten en laat enige taakgerichtheid zien.
Sociale vaardigheden	De leerling kan functioneren in een groep met leeftijdsgenoten.*
Emotieregulatie	De leerling kan het gezag van de volwassenen binnen de school accepteren en een kind kan verbale gedragsaansturing opvolgen.
Leerstof	De leerling is in staat om de leerstof van het onderwijs te volgen zoals binnen de basisondersteuning geboden wordt.
Groepsgrootte	De leerling is in staat om onderwijs te volgen in een groep van ongeveer minimaal 12 leerlingen.

*Gezien de kwetsbare doelgroep en de lage sociale en emotionele ontwikkeling en redzaamheid van veel van de leerlingen, kunnen wij leerlingen die fysieke of verbale agressie tonen richting andere leerlingen of begeleiders geen plaats bieden. Fysieke en verbale agressie veroorzaken gevoelens van angst en onbegrip en daarmee een onveilig gevoel voor de andere leerlingen.

Ambities en ontwikkeldoelen voor onze ondersteuning Westland

- Alle medewerkers zijn geschoold met betrekking tot het model van em. Prof. Dr. Anton Došen en deze expertise vormt een belangrijke basis voor ons handelen.
- Het beleidsstuk pedagogisch klimaat & conflicthantering is geëvalueerd en geoptimaliseerd.
- Er is een rust/escape ruimte gerealiseerd voor het VSO
- LACCS scholing wordt georganiseerd voor de afdeling OZG
- Er komt een document inzake het beleid arbeidstoeleiding, uitstroom, stages, praktijkleren, praktijk voorbereidend onderwijs en nazorg.
- Verschillende thema's van de gezonde school worden geïmplementeerd
- We evalueren de basiskwaliteit.
- We maken een keuze in de onafhankelijk toetsen voor onze leerlingen en de opbrengsten daarvan te gebruiken.
- We creëren maatwerk voor de leerlingen die dit nodig hebben d.m.v. het Onderwijzorgarrangementen en intensiveren de contacten met zorginstanties teneinde betere uitstroommogelijkheden te creëren.
- We onderzoeken of LOGO 3000 voor het SO voor de taalontwikkeling geschikt is.
- Het Praktijk Vormend Onderwijs wordt in beide vestigingen opnieuw vormgegeven, o.a. richten we de praktijkruimte verzorging opnieuw in, voor tuinieren wordt gebruikt gemaakt van de kas van Moestuyn Westland en we voeren een pilot 'herziene opleiding heftruckcertificaat'.

- Sociaal maatschappelijke ontwikkeling en burgerschap. Er is een eigen leerlijn sociaal emotionele ontwikkeling in combinatie met burgerschap ontwikkeld, gepresenteerd en ingevoerd.
- Er is een ICT-i-coach, deze speelt een belangrijke rol in de digitale transitie door actualiteit aan te dragen, te ondersteunen en in het begeleiden en verbinden van medewerkers. Digitale middelen en software is beschikbaar en wordt toegepast in leer/onderwijssituaties.
- Spel wordt doelgericht ingezet in het SO om de ontwikkeling van de leerlingen in brede zin te stimuleren.
- Bewegend leren integreren binnen ons onderwijs.

4.1 Expertise in de school

Naast de deskundigen die in [hoofdstuk 5](#) van de schoolgids beschreven zijn heeft onze school ook expertise aanwezig op het gebied van:

- Autisme
- Video-interactie-begeleiding
- Expert op het gebied van psychische- en gedragsproblematiek
- NT2-specialist
- Specialist zintuiglijke informatieverwerking
- Taal-/lees-/dyslexiespecialist
- Vakdocent bewegingsonderwijs
- Vertrouwenspersoon
- Onderwijzorgbegeleider

4.2 Onderwijsaanbod van de school

Het didactische onderwijsaanbod van onze school staat beschreven in [hoofdstuk 2](#) van de schoolgids. In [hoofdstuk 1](#) van de schoolgids staat tevens beschreven hoe ons pedagogisch aanbod wordt vormgegeven. Naast het basisaanbod dat in deze hoofdstukken van de schoolgids beschreven staat, heeft onze school het volgende extra aanbod beschikbaar gesteld voor leerlingen die hier behoefte aan hebben:

Extra aanbod	In kernwoorden
Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen	Alle leerlingen worden minimaal twee keer per jaar besproken door leraar en teamleider, zodat problemen tijdig gesignaleerd en opgepakt kunnen worden. Indien nodig wordt een leerling besproken in de Commissie van Begeleiding in overleg met / in aanwezigheid van ouders.
Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling	Naast de lessen bewegingsonderwijs voor alle leerlingen, is er een externe fysiotherapeut aan onze school verbonden waar leerlingen individuele fysiotherapie kunnen ontvangen.
Aanbod NT2	Er is een collega opgeleid tot NT2 specialist. NT2-leerlingen kunnen wekelijks extra aanbod krijgen op het verwerven van de Nederlandse taal.
Aanbod spraak/taal	In onze school is een externe logopediepraktijk aanwezig waar leerlingen onder schooltijd individuele logopedie kunnen krijgen.
Sensorische informatieverwerking	De aan school verbonden externe fysiotherapeut kan middels een SI-onderzoek in kaart brengen waar de behoeften van de leerling ligt. Daarnaast is er een snoezelruimte in school waar leerlingen extra geprikkeld kunnen worden op zintuigelijk gebied.

4.3 Netwerkpartners van de school

Onze school werkt samen met diverse netwerkpartners. Meer informatie hierover is te vinden in [hoofdstuk 7](#) van deze schoolgids.

4.4 Het schoolgebouw en de indeling

De volgende fysieke ruimten zijn binnen onze school aanwezig voor extra ondersteuning en toegankelijkheid van leerlingen met een beperking:

- Invalidetoilet
- Lift
- Therapie-/behandelingsruimte
- Verzorgingsruimte
- Snoezelruimte
- Prikkelarme werkplek of stilleruimte
- Ruimte voor één op één begeleiding
- Ruimte met individuele werkplekken
- Ruimte voor een time-out / rustruimte
- Ruimte voor bewegingsonderwijs (gym-/speelzaal)

Leren moet je doen!

Locatie WESTLAND
Afdeling SO

BESTUUR

Maarten van Kesteren

BESTUURSBUREAU

Clara van Sparwoudestraat 1
2612 SP Delft

T 015 213 79 88

E bestuur@hermanbroeren.nu

I www.hermanbroerenstichting.nu

LOCATIE DELFT

Locatiedirecteur Roy Jongejan

T 015 214 10 66

E infodelft@hermanbroeren.nu

Herman Broerenschool

- Borneostraat 2A | 2612 AD Delft
- Clara van Sparwoudestraat 1 | 2612 SP Delft

Herman Broerencollege

- Clara van Sparwoudestraat 1 | 2612 SP Delft

LOCATIE WESTLAND

Locatiedirecteur: vacature

T 0174 648 164

E infowestland@hermanbroeren.nu

Herman Broerenschool

- Verhagenplein 9 | 2671 HS Naaldwijk
- Rijnweg 175A | 2681 SG Monster

Herman Broerencollege

- Verhagenplein 9 | 2671 HS Naaldwijk
- Rijnweg 175A | 2681 SG Monster

